

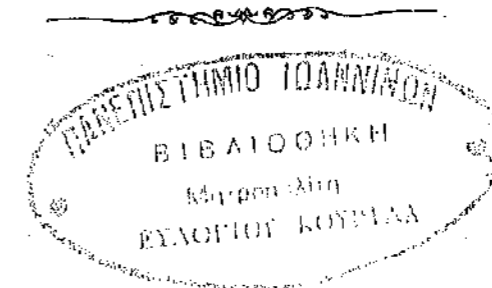
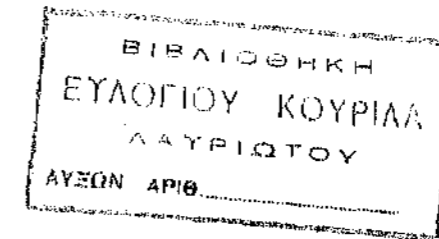
ΕΣΤΙΑ

ΤΟΜΟΣ ΕΙΚΟΣΤΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ

1886

[ΙΟΥΛΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡ. 5 - ΔΕΔΕΜΜΕΝΟΝ ΔΡ. 8

ΑΘΗΝΗΣΙ
Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της Έστιας: Έντ' της οδού Σταδίου, ἀριθ. 32.

1886

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΚΒ΄

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20 — Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκαστοῦ ἔτους καὶ εἰσι ἰταίαι. — Γραφεῖον Διευθ. Ὁδὸς Κεραίας 82.

21 Σεπτεμβρίου 1900

Η ΑΣΧΗΜΗ ΑΔΕΛΦΗ

Ἀιτήγημα

(Συνέχεια καὶ τέλος τῆς προηγουμένης φύλλον.)

Δ΄

Ἐίχεν ἀληθῶς τὰς δυσκολίας τῆς ἡ ἀποστολῆ τοῦ Λιάκου. Τὰς ἀνελογίζετο μετ' ἀνησυχίας ὅτε ἔμεινε μόνος, ἀναχωρήσαντος τοῦ Κου Πλατέα. Εἶχε πολὺ ὁ ἴδιος συμφέρον εἰς τὴν καλὴν ἐκβασὶν τῆς ὑποθέσεως, ὥστε ἐφοβείτο μὴ δὲν θεωρηθῆ ὡς ἀμερόληπτος ἢ μεσολάβησις του, μὴ δὲν ἐκληθῆ ὡς πάντῃ εἰλικρινὴς ὁ ἐκ μέρους του ἔπαινος τοῦ ὑποψηφίου γαμβροῦ. Ἔπρεπε νὰ ἀνατεθῆ εἰς ἀρμοδιώτερον πρόσωπον ἢ διαπραγματέυσις. Ἐὰν δὲν ἐσπευδεν ὁ ἀσυλλόγιστος καθηγητὴς νὰ ὀνομάσῃ αὐτὸν ὡς ἀντιπρόσωπον, ἠδύνατο νὰ συμβουλευθῶσι περὶ τοῦ πρακτεῦ τὴν ἐξαδέλφην του, καὶ μάλιστα νὰ ἐμπιστευθῶσιν εἰς ἐκείνην τὴν διεξαγωγὴν τοῦ πράγματος. Τώρα ὅμως ἡ ἀνάμιξις τῆς ἡδύνατο νὰ θῶσῃ νέαν ἀφορμὴν δυσαρεσκείας εἰς τὸν Κου Μητροφάνην. Διατί ἐν τούτοις νὰ μὴ ζητηθῆ ἡ συμβουλὴ τῆς; Ἦτο ἄνθρωπος μὲ νοῦν καὶ πείραν, καὶ ἱκανὴ νὰ ἐξέυρη τρόπον πρὸς ἀντιμετώπισιν πάσης δυσκολίας. Πρὸς στιγμὴν ὁ Λιάκος ἀπέφασκε νὰ προστρέξῃ εἰς αὐτήν. Ἀλλὰ μετὰ δευτέραν σκέψιν ἐθεώρησεν, ἐν πρώτοις, ὡς ἄτοπον τὸ νὰ διακοινωνῆσιν εἰς τρίτον τὸ μυστικὸν τοῦ φίλου του, ἐν ἀγνοίᾳ του, καὶ δεύτερον, ὡς ἄνανδρον τὸ νὰ μὴ ἐκτελέσῃ μετὰ θάρρους τὴν εἰς αὐτὸν ἀνατεθείσαν ἐντολήν, ἀφοῦ ἄπαξ τὴν ἀνεδέχθη. Ἐμπρὸς λοιπόν! Ἀπόφασις! Καὶ ἐπορεύθη ὁ Λιάκος, οὐχὶ ὅμως ἀνευ ἐνδομύχου τινὸς ταραχῆς, πρὸς τὸ ἐμπορικὸν κατὰστημα τοῦ πατρὸς τῆς ἐρωμένης του.

Ὁ Κος Μητροφάνης παρελάμβανε κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν μερίδα καφέδων. Τὰ κάρρα ἤρχοντο κατὰ σειράν ἐκ τοῦ τελωνείου, οἱ δὲ ἀχθοφόροι μετέφερον τοὺς σάκκους ἀπὸ τὰ κάρρα ἐντὸς τῆς ἀποθήκης. Μετὰ δυσκολίας ὁ Λιάκος ἐπρωχώρησε μέχρι τῆς θύρας.

Ἡ τετράγωνος ἀποθήκη ἦτο εὐρεία. Ἡ μία ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ γωνιῶν τῆς, χωριζομένη διὰ φραγῆς ἐκ σανίδων, ἐχρησίμευεν ὡς γραφεῖον. Τοῦτο ἐφωτίζετο δι' ἐνὸς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ σιδη-

ροφράκτου παραθύρου. Ἀλλὰ τὸ ἐκαίθεν καὶ ἐκ τῆς ἀντικτῆς θύρας εἰσδύον εἰς τὴν ἀποθήκην φῶς δὲν ἦτο ἀρκετὸν ὅπως διακρίνη εὐκόλως τὰ ἐν αὐτῇ ὁ ἐξῶθεν ἐρχόμενος. Ὁ Λιάκος, ἰστάμενος ἐπὶ τῆς εἰσόδου, δὲν ἔβλεπε τὰ ἐντὸς τῆς ἀποθήκης, ἀλλ' ὅμως ἐνόησεν ἀμέσως ὅτι δὲν ἦλθεν εἰς στιγμὴν κατὰλληλον. Ζωηρὰ διένεξις ἐγένετο ἐκεῖ. Τὸ ἀντικείμενόν τῆς οὔτε ἠδυνήθη, οὔτε ἐφρόντιζε νὰ ἐξακριβώσῃ. Λόγοι δριμυεῖς ἀντηλλάσσοντο καὶ ὑψούντο φωναὶ ὀργίλαι, μεταξύ δ' αὐτῶν ἀντήχει ἐπιβλητικὴ καὶ βροντώδης ἡ φωνὴ τοῦ γέροντος ἐμπόρου.

Ὁ Λιάκος ἔμενεν ἐκπληκτος ἐπὶ τῆς εἰσόδου. Ἐγνώριζεν ἐκ φήμης τὴν αὐστηρότητα τοῦ Κου Μητροφάνους, ἀλλὰ δὲν ἐφαντάζετο ὅτι ἡ ὀργὴ ἠδύνατο νὰ ἐπιτείνῃ ἐπὶ τοσούτον τὴν σοβαρὰν καὶ συνήθως ἤσυχον φωνὴν του. Ἐβρόβηθη καὶ ἠθέλησε ν' ἀποσυρθῆ ἀπαρατήρητος, ἀλλ' αἴφνης ὁ γέρον, διακόψας τὴν λογομαχίαν, τὸν ἠρώτησεν ἀποτόμως ἐκ τοῦ βάθους τῆς ἀποθήκης:

— Τί ἀγαπᾶτε, Κύριε Λιάκε;

— Ἐπεθύμουν νὰ σᾶς εἶπω δύο λέξεις, ἀλλὰ σᾶς ἀπασχολῶ. Ἐρχομαι ἄλλην ὥραν.

— Περᾶσετε εἰς τὸ γραφεῖόν μου. Ἐρχομαι ἀμέσως.

Ὁ Λιάκος διασκελιστὰς διαφόρους σάκκους εἰσήλθεν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς μόνης ἐκεῖ διαθεσίμου καθέκλας, παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ διευθυντοῦ. Ὁ περὶ αὐτὸν ἀὴρ ἀπέπνευε βαρὺ ἄρωμα συμμίκτων ἀποιμακῶν εἰδῶν, ἀντήχει δὲ ἡ ἐπαναληφθεῖσα ἐν τῇ ἀποθήκῃ βοή τῆς ἐρίδος, ἐν μέσῳ τῆς ὑποίας διέκρινε τὰς λέξεις «βάρρος, σάκκοι, τελωνεῖον» συχνάκις ἐπανερχομένας εἰς τὴν συζήτησιν. Καὶ ἤκουεν ὁ Λιάκος, ἀνελογιζόμενος τὸν γέροντα καθὼς τὸν εἶδε χθὲς εἰς τὸν περίπατον, μετὰ τὰς δύο του θυγατέρας ἐκατέρωθεν, ἤρεμον καὶ γαληνιαῖον, ἐνῶ σήμερον...

Μετὰ τινα λεπτὰ ἐκόπασεν ὁ θόρυβος, ἀνεχώρησαν οἱ φιλονεικούντες, καὶ ὁ Κος Μητροφάνης εἰσήλθεν εἰς τὸ γραφεῖον σύνοφρος εἰσέτι.

— Εἰς κακὴν ὥραν ἦλθα, ἔλαγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Λιάκος.

— Ἐρχεσθε ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Κου Πλα-

τέα, υπολέτω, είπεν ὁ γέρον με ὕφος μάλλον εἰρωνικόν.

— Μοῦ εἶπε τὴν ὁμίλειν τὴν ὁποίαν εἶχατε τὸ πρῶτ'.

— Ὁμολογῶ, Κύριε Λιάκε, ὅτι ἡ αὐτόκλητος μέριμνά σας περὶ ἀποκαταστάσεως τῆς θυγατρὸς μου, μοῦ ἐφάνη ὀλίγον παράδοξος.

— Κύριε Μητροφάνη, πιστεύσατε, παρακαλῶ ὅτι ἡ πρότασις τοῦ Κου Πλατέα ἦτο αὐθόρμητος καὶ ὅτι δὲν τὴν ὑπεκίνησα ἐγώ.

Ὁ γέρον ἐμειδίασεν εἰς ἐνδείξιν δυσπιστίας.

— Ὡς μόνον παισίμα, ἐξηκολούθησεν ὁ Λιάκος, δύναται νὰ μοῦ προσαφθῇ ὅτι χυδῆς, εἰς στιγμὴν διαχύσεως, διεκοίνωσα εἰς αὐτὸν τὸ μυστικόν μου. Ἀλλὰ ποτέ, βεβαιωθῆτε, ποτέ δὲν μοῦ ἦλθεν εἰς τὸν νουν νὰ τὸν προτρέψω εἰς τὸ σημερινόν του διαβῆμα, καὶ μὲ ἀδικεῖτε μεγάλως ἀποδίδων αὐτὸ εἰς ἰδικὴν μου ἰδιοτελή ὑποκίνησιν.

— Σὰς πιστεύω, ἀφοῦ τὸ λέγετε, καὶ δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω πῶς συνέπεισε νὰ μοῦ ζητήσῃ τὴν κόρην μου, χωρὶς νὰ τὴν γνωρίζῃ. Ἰσα ἴσα ἕξι μῆρον, ὑστερον ἀπὸ τὴν χθελινὴν σας ἐξομολόγησιν... Ὅπως δὴ ποτε, ἐξηκολούθησε διακόπτων τὸν Λιάκον, ὅστις ἠτοιμάζετο νὰ εἴπῃ τι, ὅπως δὴ ποτε, δὲν δύναμαι νὰ σας δώσω ἀμέσως ἀπάντησιν. Δώσατέ μου τὸν καιρὸν νὰ σκεφθῶ. Καὶ μὴ λάβετε τὸν κόπον νὰ ἐλθετε. Θὰ σας μνησῶ.

Τὰς τελευταίας λέξεις ἐπρόφερον ὁ γέρον πολὺ ξηρά. Ὁ Λιάκος ἀνεχώρησεν ἀποσβολωμένος. Δὲν ἦτο ἄρησις καθ' ἑαυτό, ἀλλὰ βεβαίως συγκατάθεσις δὲν ἦτο ἡ ζητηθεῖσα ἀναβολή. Τὸ δὲ χειρότερον ἦτο τὸ ὕφος, ὁ τρόπος τοῦ Κου Μητροφάνους. Τοῦτο ἠδύνατο ἴσως νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν προγενεστέρην δυσἀρεσκείαν του, ὡς ἐκ τῆς διενέξεως περὶ τῶν καφέδων, ἀλλ' οὐχ ἦτο, ἰδοῦ, καθὼς ἐφοβεῖτο, τὸ ἴδιον αὐτοῦ συμφέρον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς διαπραγματεύσεως ἐπροκάλει τὴν ὑπόψιν τοῦ πενθεροῦ καὶ ταυτοχρόνως ἔφρασε τὸ στόμα του. Πόσα ἠδύνατο νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Κον Μητροφάνην, καὶ ἐντούτοις δὲν ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ τίποτε! Συναρπάζοντο ὅτι ἡ μεσολάθεσις του ἐβλάψεν ἤδη, καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ μέχρι τέλους βλάβην ἀνεπανόρθωτον. Ἀπρητεῖτο διπλωμάτης ἐπιδεξιώτερος πρὸς διακπεραιώσιν τῆς ὑποθέσεως. Διατί νὰ μὴ ἀκολουθῆσῃ τὴν πρώτῃν του ἐμπνευσιν καὶ νὰ μὴ προστρέξῃ εἰς τὴν ἐξαδέλφην του; Διατί καὶ τῶρα ἐτι νὰ μὴ ἐπικαλεσθῇ τὴν βοήθειάν της; Ὁ Πλατέας δὲν θὰ δυσανασχέτησῃ διὰ τοῦτο, ἐὰν μάλιστα ἐπέλθῃ οὕτω ἡ ἐπιτυχία.

Ἐν μέσῳ τῆς παρούσης ἀμνηχανίας ὁ ἀνθρωπος εἶχε τὴν ἀνάγκην ἐνθαρρυνσεῖς τινος καὶ ὑποστηρίξεως, ἐνῶ δ' ἐξ ἐνός ἐδίσταζε σκεπτόμε-

νος καθ' ἑαυτὸν νὰ ὑπάγῃ, νὰ μὴ ὑπάγῃ, ἐξ ἄλλου οἱ πόδες του τὸν ἔφερον αὐτομάτως πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς ἐξαδέλφης του. Ἐνῶπιον τῆς θύρας ἔπαυσε πᾶσα πλέον ἀμφιβολία.

Ὁ Λιάκος εὗρε τὴν ἐξαδέλφην του καταγινωμένην εἰς τὸ νὰ μετασχηματίσῃ τὸ περυσινὸν φόρεμα τοῦ πρωτοτόκου της, πολὺ στενὸν ἤδη δι' ἐκεῖνον, εἰς νέον ἐνδυμα διὰ τὸν ὑστερότοκον, διὰ τὸν ὁποῖον τὸ κατεσκευάζεν ἐκ προθέσεως ἰκανῶς καὶ πάλιν πλατύ. Ἀμφότεροι ἔλειπον εἰς τὸ σχολεῖον, αἱ δὲ μεταξύ τῶν δύο ἐκείνων ἀποκτηθεῖσαι τρεῖς θυγατέρες ἐμελεῖτων τὰ κτήματά των ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς τῆς μητρὸς, λαμβάνουσαι συγχρόνως ἐκ τοῦ μητρικοῦ παραδείγματος μᾶθημα πρακτικόν οἰκιακῆς οἰκονομίας.

Ἡ ἑξυθερμὴς μήτηρ δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνοήσῃ ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ Κου Λιάκου, ὅτι δὲν τὸν ἠυχαρίσται μεγάλως ἡ παρουσίαν τῶν κορασιῶν καὶ τὰ ἔστειλε νὰ παίξωσιν, ἐπισπεύδουσα τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐπιμελείας των.

— Τί ἔχομεν πάλιν, ἠρώτησεν ἄμα ἔμειναν μόνοι. Τί τρέχει;

— Ποῖος εἶπεν ὅτι τρέχει τίποτε;

— Αἱ δὲ, ὡσὰν νὰ μὴ σὲ γνωρίζω! Φαίνεται ἀπ' ἐδῶ ἕως ἐκεῖ, ὅτι ἔχεις νὰ μοῦ εἴπῃς κἄτι σπουδαῖον.

Τὸν ἐγνώριζεν ἀληθῶς, ὅχι μόνον καθὸ παιδιόθεν μεγαλώσαντα ὑπὸ τοῦς ὀφθαλμοῦς της, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ γυναικεῖον διορατικόν της ἐνεβάθυνεν εἰς τοὺς μυχοὺς τῆς ἐρώσεως καρδίας του. Ἐνόμιζε καὶ ὁ Λιάκος ὅτι γνωρίζει κατὰ βάθος τὴν ἐξαδέλφην του. Ἀλλὰ πῶς λοιπὸν δὲν ἐσκέφθη ὅτι δὲν θὰ ἀπελάμβανεν εὐκόλως τὴν ἐπικουρίαν της πρὸς τελεσφόρησιν διαπραγματεύσεως, τῆς ὁποίας τὴν πρωτοβουλίαν δὲν ἐφρόντισεν ἐγκαίρως νὰ συμμερισθῇ μετ' αὐτῆς; Ἠγάπα ἡ ἐξαδέλφη του ν' ἀναμιγνύηται εἰς ὑπανδρολογήματα ἐν γένει, ἰδίως δὲ προκειμένου περὶ προσώπων προσφιλῶν, ἀλλ' εἶχε τὴν ἀξίωσιν, οὐδὲν ἄδικαιολόγητον δοθείσης τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα ἰκανότητός της, τοῦ νὰ λαμβάνῃ μέρος πρωταγωνιστοῦ κατὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν διεξαγωγὴν γαμηλιῶν συνδυασμῶν. Ἀλλῶς, οὔτε τοὺς ἐνέκρινεν εὐκόλως, οὔτε ἐστερεῖτο διαθέσεως πρὸς ἀνατροπὴν των.

Ἄνευ τῆς ταρχῆς, εἰς τὴν ὑποίαν ἔριψε τὸν Λιάκον ἡ ἀποτυχία του εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Κου Μητροφάνους, θὰ ἐλάμβανεν ἴσως τὰ κατάλληλα μέτρα ὅπως ἐξευμενίσῃ τὴν ἐξαδέλφην. Ἀλλὰ δὲν ἐσκέφθη περὶ τοῦτου, δὲν ἐβράδυνε δὲ νὰ ἐνοήσῃ τὸ λάθος του.

Ὅτε, ἄνευ προομιλιῶν, εἶπεν ὅτι εὗρε τὸν γαμβρὸν διὰ τὴν ἀδελφὴν τῆς ἐρωμένης του, ἀντὶ τοῦ νὰ ἐκφράσῃ ἡ ἀκούουσα τὴν εὐχαρίστησιν ἢ τούλαχιστον τὴν περιέργειάν της, ἐξηκολούθησε τὸ ρῆψμον μετὰ προσποιητῆς ἀδιαφορίας, καὶ μόνον ἐν

Ἄ ἐξῆλθε τῶν χειλέων της, ἐν Ἄ μεταξύ ἐρωτήματος καὶ ἐπιφανήματος. Ἄλλ' εἶτε ἀπορίαν ἐξέφραζεν εἶτε εἰρωνίαν, τὸ Ἄ ἐκεῖνο ἐπάγωσε τὸν Λιάκον.

— Ὅλα λοιπὸν, εἶπε καθ' ἑαυτόν, ὅλα θὰ μοῦ ἔρχονται ἀνάποδα!

— Καὶ ποῖος εἶναι αὐτός σου ὁ γαμβρός, ὑπέλαθεν ἡ ἐξαδέλφη μετὰ τινος στιγμᾶς σιωπῆς, χωρὶς νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν της.

— Ὁ Κύριος Πλατέας.

Ἡ ἐξαδέλφη ἔπαυσε διὰ μιᾶς τὸ ρῆψμον καὶ ὕψωσε πρὸς τὸν Λιάκον τοὺς ὀφθαλμούς, πλήρεις φαιδρᾶς ἐκπλήξεως.

— Ὁ Κύριος Πλατέας! ἀνέκραξε.

Καὶ ἤρχισε νὰ γελᾷ, νὰ γελᾷ! Ποτὲ ὁ Λιάκος δὲν τὴν εἶδε τὸσον εὐθυμον.

— Δὲν τὸ βλέπω τὸσον ἄστειον τὸ πρᾶγμα εἶπε μετὰ πολλῆς σοβαρότητος.

— Μὲ συγχωρεῖς, ἀπεκρίθη ἐκείνη, προσπαθοῦσα νὰ συγκρατήσῃ τὸν γέλωτα. Μὲ συγχωρεῖς ἂν σὲ προσβάλλω εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ φίλου σου, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸν φαντασθῶ ὡς γαμβρὸν καὶ νὰ μὴ γελᾶσω.

Καὶ ἤρχισε πάλιν φαιδρυνομένη. Ἀλλὰ βλέπουσα τὴν μεγάλην τοῦ Λιάκου δυσἀρεσκείαν, ἐπανέλαθε σοβαρώτερον.

— Πῶς τὸ ἐσοφίσθησεν αὐτὸ τὸ συνοικεῖσιν;

— Ὅχι, ὑπέλαθεν ἐκεῖνος, χωρὶς ν' ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἐρώτησιν. Ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ εἴπῃς τί τοῦ εὐρίσκες τὸ ἐπιλήψμον.

— Ἐπιλήψμον! ἀνέκραξεν ἡ ἐξαδέλφη μιμουμένη τὴν φωνὴν του. Ὁ ἀνθρωπος δὲν εἶναι ἐπιλήψμος, εἶνε ἀπλῶς γελοῖος.

— Ὁμολογῶ ὅτι τὸ ἐξωτερικόν του δὲν εἶνε ἐπιδητικόν...

— Ἐπιδητικόν! Ὅλον μεγάλας λέξεις μοῦ λέγεις! Τῶρα θὰ μοῦ ἀπαγγείλῃς καὶ κανένα στίχον τοῦ Ὁμήρου.

— Ἀκουσέ με, ἐπανέλαθεν ὁ Λιάκος μεταβαλὼν ὕφος. Κ' ἐγὼ κατὰ πρῶτον ἰθεύρησα τὸ πρᾶγμα καθὼς σὺ. Ἄλλ' ἀφοῦ ἐσκέφθην καλλιτέρα, ἐπέεσθην ὅτι ἡ πρώτη μου ἐντύπωσις δὲν ἦτο ἡ ὀρθή. Ὁ Πλατέας ἔχει ὅλα τὰ προσόντα καλοῦ συζύγου. Θὰ εἶναι γελοῖος, ἂν θέλῃς, ὡς μνηστήρ, θὰ εἶναι γελοῖος τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου του μὲ τὰ στέφανα ἐπὶ κεφαλῆς...

Ἡ ἐξαδέλφη ἐξεκαρδίσθη, ἐπεχύθη δ' ἐπὶ τέλους ἰλαρότης καὶ εἰς τοῦ Λιάκου τὸ πρόσωπον. Ἄλλ' ἀφοῦ παρήλαθε τῆς εὐθυμίας ἡ ἐκχυσίς, ἐπανελήφθη σπουδαϊότερον ἡ ὁμίλια, καὶ ἀφηγήθη καταλαπτῶς ὁ Λιάκος τὰς περιπετειὰς πάσας τῆς ὑποθέσεως. Καθόσον δ' ἐπροχώρει εἰς τὴν διήγησιν ἔβλεπεν ὅτι διεσκεδάζοντο βαθμηδὸν αἱ προκαταλήψεις τῆς ἐξαδέλφης του, μολοντί ἐξηκολούθει ἀντιλέγουσα ὅτι ὁ λόγος κα-

τέληξεν εἰς τὴν ψυχολογικὴν ἀνάλυσιν τοῦ ὑποψήφου γαμβροῦ.

— Εἶναι ὑποχονδριακός, ἔλεγε.

— Φροντίζει περὶ τῆς υγείας του, ἀντέλεγεν ὁ Λιάκος, διότι δὲν ἔχει περὶ ἄλλου νὰ φροντίσῃ. Φροντὶς του μεθ' αὐτοῦ θὰ εἶναι ἡ σύζυγός του, καθὼς ἦτο ἡ μήτηρ του ἐνὸς ἐξῆ, καὶ θὰ λησμονήσῃ τὸ ὑποχονδριό του.

— Εἶναι σχολαστικός.

— Μικρὸν τὸ ἐλάττωμα διὰ διδάσκαλον.

Βλέπων τὰς ἀντιρρήσεις περιοριζομένας εἰς τὰ ἠθικὰ μόνον προσόντα τοῦ γαμβροῦ, ὁ Λιάκος ἐθεώρει τὴν νίκην ἐξασφαλισθεῖσαν ὡς πρὸς τὴν ἐξαδέλφην του. Τὸ ζήτημα ἦτο ἐὰν θὰ φέρῃ δυσκολίας ἡ ὑπόψη.

— Ἐκείνη! ἀνέκραξεν ἡ ἐξαδέλφη ἀποκρινόμενη εἰς τὴν περὶ τούτου ἐρώτησιν του. Ὅχι τὸν Πλατέαν, ἀλλὰ δὲν ἠξέρω ποῖον νὰ τῆς προτείνω, θὰ τὸν δεχθῇ! Ἀφοῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ μεταπέσει τὸν πατέρα της καὶ νὰ μείνῃ ἐλευθέρη, θὰ ὑπανδρευθῇ τὸν πρῶτον ὁ ὁποῖος τὴν ζητήσῃ, διὰ νὰ μὴ εἶναι πρόσκομμα εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀδελφῆς της. Ἐχει ψυχὴν ἀγγελικὴν, ἐξηκολούθησε μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Δὲν γνωρίζει τὴν ἀξίαν της ἡ ἴδια, γνωρίζει μόνον ὅτι δὲν εἶναι ὠραία, καὶ ἐν τῇ μετριοφροσύνῃ της μεγαλοποιεῖ τὴν ἀσχημίαν της. Εἶναι ἡ αὐταπάρησις προσωπικομένη! Δὲν πρέπει ὁμῶς διὰ τοῦτο καὶ νὰ θυσιασθῇ!

— Ἀλλὰ νομίζεις ὅτι θὰ θυσιασθῇ ὑπανδρευομένη τὸν Πλατέαν;

— Ἠξέρω κ' ἐγώ;

Ἡ ἐπιφυλακτικὴ αὕτη ἐντύπωσις, ἀντὶ τοῦ προτέρου γέλωτος, ἐνεθάρρυνεν ἐτι μάλλον τὸν Λιάκον.

— Ἐὰν ἦτο ἀδελφὴ σου, ὑπέλαθεν, ἡ κόρη σου, θὰ τὴν ἀπέτρεπες;

Ἡ ἐρώτησις τὴν ἤγγισε βαθύτερον ἢ ἕσον ἐνόμιζεν ὁ Λιάκος. Ἡ μία τῶν θυγατέρων της ἀδικηθεῖσα ἀπὸ τὴν φύσιν, παρέχεν ἀπὸ τοῦδε εἰς τὴν μητρικὴν καρδίαν της ἀνησυχίας διὰ τὴν μέλλουσαν ἀποκατάστασίν της. Δὲν ἐγέλα πλέον. Οἱ ὀφθαλμοὶ της ὑγράνθησαν, καὶ δὲν ἀπεκρίθη.

Ὁ Λιάκος, χωρὶς νὰ θελήσῃ νὰ ἐμβαθύνῃ εἰς τὰ προκλήσαντα τὴν συγκίνησιν της αἴτια, ἠρέσθη θεωρῶν ὡς συγκατάθεσιν τὴν σιωπὴν της.

— Λοιπὸν, ἐξηκολούθησε, βοήθησέ με νὰ τὰ καταφέρωμεν.

Καὶ διὰ νὰ τὴν ἐξάψῃ πρὸς τὴν πάλιν παρῆσθη τὰς μεγάλας δυσκολίας, τὰς ὁποίας παρέχεν ὁ χαρακτήρ τοῦ Κου Μητροφάνους, ὁμολόγησε τὴν ἰδικὴν του ἀνικανότητα, ἀνεκήρυξεν ὅτι ἡ ἀνάμιξις του ἠλάττωσε τὰς πιθανότητας ἐπιτυχίας, ὅτι ἡ διαπραγματεύσεως ἀποβαίνει ἤδη δυσχερεστέρη ἢ ἐὰν ἐξ ἀρχῆς τὴν ἀνελάμβανε

μόνη εκείνη, και διεβεβαίωσεν ὅτι και πάλιν ἐκείνη μόνη ἠδύνατο νὰ ἐπανορθώσῃ τὰ πράγματα καὶ νὰ φέρῃ τὴν ὑπόθεσιν εἰς αἰσιον πέρασ. Αἱ ὑπεκφυγαὶ καὶ αἱ ἀντιρρήσεις τῆς ἐξησθενοῦντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον. Ἐπὶ τέλους ὁ Λιάκος ἐθριάμβευσε. Μετὰ τριῶν ὡρῶν ἀδιάκοπον συνομιλίαν κατώρθωσεν ὥστε ἡ ἐξαδέλφη παρήτησε τὴν ἐργασίαν, πρὸς ζημίαν πρόσκαιρον τοῦ ὑστεροτόκου υἱοῦ τῆς, ἠτοιμάσθη, καὶ ἐξήλθον οἱ δύο ἑαυτῶν τῆς οἰκίας τῆς, ἐκείνη μὲν ὅπως συνδιαλεχθῆ μετὰ τοῦ Κου Μητροφάνου, ὁ δὲ Λιάκος πρὸς ἀνεύρεσιν τοῦ Κου Πλατεῖα.

Ε'

Ὁ πτωχὸς καθηγητῆς ἐπερίμενε τὸν σωτήρᾶ του ἐναγωνίως.

Ὅτε ἀνῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν του εὔρε τὸ πρόγευμα ἕτοιμον, τὴν δὲ Φλουροῦ ἀνησυχούσαν διὰ τὴν ὄλωσ ἀσυνήθη βραδύτητα του. Αἱ δώδεκα εἶχον σημάζει πρὸ εἰκοσι λεπτῶν!

Ἐπεινα ὁ Κος Πλατεῖας καὶ ἔφαγε μὲ ὄρεξιν. Ἐντούτοις ὁ νοῦς του ἦτο πλήρης σκέψεων καὶ ἀνησυχῶν. Ἡσθάνετο δὲ τὴν ἀνάγκην νὰ ἠμιλῆ περὶ αὐτῶν καὶ ἐστενοχωρεῖτο μὴ ἔχων πρὸς τὴν νὰ ἠμιλῆσῃ. Ἡθελε νὰ διακοινώσῃ εἰς τὴν Φλουροῦ τὰ διατρέχοντα, ἀλλ' ἡ γραῖα ὑπερήτρια οὔτε νὰ λέγῃ οὔτε ν' ἀκούῃ πολλὰ ἠρέσκετο. Δὲν ἦτο αὕτη πρόσωπον κατάλληλον πρὸς διάλογον. Ἄλλως δὲ συνεπέλλετο ὁ κύριός τῆς νὰ εἴπῃ πρὸς αὐτὴν ὅτι ἀπεφάσισε νὰ νυμφεῖθῃ. Τὸ ἄκουσμα θὰ ἦτο ἰσοδύναμον πρὸς ἀγγελίαν ἐκθρονίσεως. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς του ἡ Φλουροῦ ἐξῆσκει ἐντὸς τῆς οἰκίας δικαιοῦματα μονοκρατορίας. Πρὸς τί νὰ τὴν λυπήσῃ προτοῦ τελεσθῆ τὸ γεγονός;

Καὶ ὅμως δὲν ἠδύνατο νὰ κρατηθῆ ὁ Κος Πλατεῖας. Ἐπρεπε νὰ ἠμιλήσῃ διὰ νὰ μὴ σκάσῃ. Ἄλλὰ μὴ τομῶν νὰ ἐκφράσῃ ἀπ' εὐθείας τὸ ἀντικείμενον τῶν διαλογισμῶν του, προσέφυγεν ἐπὶ τὸ διπλωματικώτερον εἰς σχεδίων περιφραστικῶν καὶ ἐσκέφθη νὰ φέρῃ ἐντέχνως τὸν λόγον ἐκ τοῦ φαγητοῦ εἰς τὸν γάμον.

— Φλουροῦ, εἶπεν, ἐπαράβρασε τὸ βραστόν.

Ἡ Φλουροῦ δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ὕψωσε τὸ βλέμμα ἐκ τοῦ παραθύρου πρὸς τὸν ἥλιον, πρὸς ὑπόδειξιν ὅτι τὸ λάθος δὲν ἦτο ἰδικόν τῆς, ἀλλὰ τοῦ κυρίου τῆς, ὅστις ἤργησε νὰ ἔλθῃ. Ἡ σιωπηλὴ αὕτη ἀπολογία δὲν ἀπεθάρρυνε τὸν καθηγητῆν.

— Ἐπὶ τοῦ ὄλου, ἐπανέλαθε, δὲν τρώγεται σήμερον τὸ φαγητόν σου.

— Νὰ ποῦ τὸ ἔφαγες!

Εἰς τὸ ἀκαταμάχητον τοῦτο ἐπιχείρημα προσέφυγε συνήθως ἡ Φλουροῦ. Καὶ ἄλλοτε μὲν ἐγὼ οὐ κύριός τῆς λέγων ὅτι τὸ ἔφαγε διότι εἶπεινα, ὄχι διότι ἦτο νόστιμον σήμερον ὅμως ἐθύ-

μωσε, ἐθύμωσε δὲ ὄχι διὰ τὴν ἀπόκρισιν αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν, ἀλλὰ διότι σήμερον ἴσα ἴσα δὲν εἶχε λόγον αἰτιάσεως κατὰ τῆς μαγειρικῆς τέχνης τῆς Φλουροῦς. Ὅπωςδὴποτε ὁ θυμὸς ἐκοψε τὸ νῆμα διὰ τοῦ ὀποιοῦ ἐσχεδιάζε νὰ ἔλθῃ ἐκ τοῦ φαγητοῦ εἰς τὰ περὶ τοῦ συνοικεσίου του, ὥστε ἀπετελείωσεν τὸ πρόγευμά του ἐν σιωπῇ.

Ἄλλ' ὅτε ἡ Φλουροῦ ἐσήκωσεν ἀπὸ τὴν τραπεζαν τὰ πινακία, ἀνεκάλυψεν αἴφνης νέαν ἀφετηρίαν πρὸς ἐναρξιν τῶν ἐκμυστηρεύσεών του. Παρατήρησε διὰ πρώτην φοράν μίαν παλαιὰν τρύπαν εἰς τὸ τραπεζομάνδριον.

— Κύτταξε, εἶπε θέσας ἐπὶ τῆς τρύπας τὸν δάκτυλον. Τοῦ κάκου! Χρειάζεται νοικοκυρὰ ἐδῶ. Δὲν ἔχει ἄλλο! πρέπει νὰ πανδρευθῶ.

Ἡ Φλουροῦ συνίσταται τοὺς ὤμους ὡσάν ἔλεγε: Παραλογίζεται ὁ κύριός μου.

— Ἐκατάλαθε, τί εἶπα; Σκοπεῖω νὰ πανδρευθῶ.

Ἡ Φλουροῦ ἐμειδῆσεν.

— Τί γέλας; Τὸ ἀπεφάσισα! Ὁ πανδρευθῶ.

Ἡ γραῖα τὸν ἠτένισεν ἀπορούσα.

— Μάλιστα! Ὁ πανδρευθῶ! Ὁ πάρω γυναικα!

— Ποιὰ σὲ παίρνει, ὑπέλαθεν ἡ Φλουροῦ.

— Ποιὰ μὲ παίρνει, ἀνέκραξεν ὁ καθηγητῆς.

Ποιὰ μὲ παίρνει!

Πλήρης ἀγανακτήσεως διὰ τὴν προσβλητικὴν παρατήρησιν, ἠθέλησε νὰ κατασυντρίψῃ διὰ τῆς εὐγλωττίας του τὴν γραῖαν, ἀλλ' ἡ ἀπάθειά τῆς ἔδρασε τὴν γλώσσᾶν του. Ἐγερθεὶς ἀνῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του χωρὶς νὰ εἴπῃ τι ἐπὶ πλέον. Ἐκεῖ ἡ ὀργὴ του κατεπραῦνθη, ἀλλ' ἐξηκολούθει ἐπαναλαμβάνων καθ' ἑαυτὸν τὰς σκληρὰς λέξεις τῆς Φλουροῦς, καθόσον δὲ τὰς ἐπανελάμβανε τοῦ ἐφαινετο ὅτι δὲν ἔχει ὄλωσ ἄδικον ἢ ὑπερήτριάν του. Καὶ ἀνελογίζετο τὴν πρώτην διεβεβαίωσιν τοῦ Λιάκου, ὅτι οὐδέποτε τὸν ἔλαθεν ὑπ' ὄψιν ὡς γαμβρόν, καὶ τὰς ὑπεκφυγὰς τοῦ Κου Μητροφάνου. Καὶ τώρα, ἰδοῦ, ὁ Λιάκος δὲν ἐπέστρεψεν εἰσέτι. Διατί; Ἐὰν ἡ πρότασις ἐγένετο δεκτὴ, θὰ ἤρχετο ἀμέσως νὰ φέρῃ τὴν ἀπόκρισιν. Τὸ πρᾶγμα δὲν ἠθελε πολλὴν θεολογίαν. Ναι ἢ ὄχι. Βεβαίως ἡ ἀπόκρισις εἶναι ὄχι, καὶ συστέλλεται ὁ Λιάκος νὰ τὴν διακοινώσῃ. Ἄνόητος αὐτὸς νὰ ἐκτεθῆ ὄρωσιν εἰς ἀρνησιν! Ἄνόητος! Τί ἠθελε νὰ ἔμβῃ εἰς τοιοῦτον χορόν; Ἄλλ' ὄχι! Ἐξετέλεσε τὸ καθήκον του, ἀπέδειξεν εἰς τὸν σωτήρᾶ του τὴν εὐκρίνειαν τῆς φιλίας του καὶ τὴν ἐκτασιν τῆς εὐγνωμοσύνης του. . . Διατί ὅμως ἀργεῖ τόσον ὁ Λιάκος; Διατί δὲν ἐπιστρέφει τὸ ταχύτερον, ὥστε νὰ παύσῃ ἡ ἀβεβαιοτήτης ὑπὸ τῆς ὁποίας βασανίζεται; . . . Καὶ ἔβλεπεν ἀνά πάσαν στιγμὴν τὸ ὄρολόγιόν του, καὶ ἠπόρει διὰ τὴν βραδύτητα τοῦ ὄροδείκτου. Ἡ ὥρα δὲν παρήρχετο! Ἐσηκόνετο, ἐκάθητο,

ἔβλεπεν ἀπὸ τὸ παράθυρον, ἀλλὰ δὲν ἐφαινετο ὁ Λιάκος. Ἐπροσπάθει ν' ἀναγνώσῃ, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ προσηλώσῃ τὴν προσοχὴν του εἰς τὸ βιβλίον καὶ τὸ ἔκλειε πάλιν. Τί μαρτύριον!

Ἐντούτοις ἦλθεν ἡ συνήθης ὥρα τοῦ περιπάτου. Ὁ Κος Πλατεῖας ἐκάθητο ἐπὶ ἀκανθῶν. Δὲν ἠδύνατο νὰ μείνῃ πλέον ἐντὸς τῆς οἰκίας περιμένων τὸν Λιάκον. Ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ. Ἄλλὰ διὰ νὰ μὴ ἀπομακρυνθῆ, θὰ περιορισθῆ σήμερον εἰς τὸν παλαιόν του περιπάτον. Θὰ ὑπάγῃ εἰς τὰ Βαπόρια.

Ἐκραξε λοιπὸν τὴν Φλουροῦν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν ὅτι δὲν ἔ' ἀργήσῃ νὰ ἐπιστρέψῃ, ἀλλ' εἰν ἐν τῇ μεταξύ ἔλθῃ ὁ Κος Λιάκος νὰ τὸν στείλῃ εἰς τὰ Βαπόρια. Ἐξήγησε δὲ λεπτομερῶς διὰ τίνος ὁδοῦ θὰ ὑπάγῃ καὶ διὰ τίνος ἰδοῦ θὰ ἐπιστρέψῃ, ὥστε ἀναλόγως νὰ ἰδηγῆσῃ ἡ Φλουροῦ τὸν Κον Λιάκον, μὴ τυχὸν δὲν συναντηθῶσι. Ταῦτα πάντα περιττά, καθόσον μεταξύ τῆς οἰκίας του καὶ τῶν Βαπορίων ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ γείνη ἡ συνάντησις, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ προθέσεως ἐκρύπτοντο οἱ συναντηθησόμενοι. Οὐχ ἦτο ἐπιμενε τοσοῦτον εἰς τὴν τοπογραφικὴν ἐξήγησιν, καὶ τὸσάκις ἐπανέλαθε τὰς ὁδηγίας του, ὥστε βαρυνθεῖσα ἡ γραῖα ἀνέκραξε μετ' ἀνυπομονησίας, «Καλὰ, καλὰ!» Ἦτο δὲ πρᾶγμα ἀσυνήθες δι' αὐτὴν νὰ ἐπαναλάβῃ δις τὴν αὐτὴν λέξιν.

Εἰς τὰ Βαπόρια δὲν ὑπῆρχε ψυχὴ γεννητῆ, ὥστε ὁ Κος Πλατεῖας ἠδυνήθη νὰ ἐξακολουθῆσῃ ἀτάραχος τὴν σειρὴν τῶν σκέψεών του. Ἀληθῶς πολλὴν σειρὰν δὲν εἶχον. Ἐὰν αὐτὰ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς πάντοτε! Τοσοῦτον κατείχετο ὑπὸ τῶν σκέψεων τούτων, ὥστε οὔτε ἐν ἡμίστερον ἠμυρῶν καθ' ἑαυτὴν τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπεστήθισεν! Ἐὰν ἐπέπρωτο νὰ διαρκέσῃ ἡ ἠθικὴ ἐκείνη στενοχωρία, θὰ ἐπέφερον ἀποτελέσματα δραστηκώτερα καὶ τῆς ἀσκήσεως καὶ τῆς ψυχρολουσίας. Ὁ ἐλπίεν οὕτω βεβαίως ὁ πολὺσαρκος καθηγητῆς.

Ὁ Λιάκος δὲν ἐφαινετο! Πρὸς στιγμὴν ἀπεφάσισεν ὁ Κος Πλατεῖας νὰ ὑπάγῃ πρὸς ἀνεύρεσιν του. Ἄλλὰ ποῦ; Ἐπειτα, ὑπεσχέθη ἐκείνος ὅτι θὰ ἔλθῃ, ἡ δὲ Φλουροῦ διετάχθη νὰ προετοιμάσῃ ἀναλόγως τὸ δείπνον. Ἀδύνατον νὰ μὴ ἔλθῃ! Ἄλλὰ πῶς δὲν ἔρχεται;—Εἰκοσάκις ἀνῆλθε καὶ κατῆλθε τὰ Βαπόρια, στρέφω ἀενάως τὰ βλέμματα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς οἰκίας του, ἀλλ' οὔτε ὁ Λιάκος ἐφαινετο οὔτε ἡ σκιὰ του.

Ἐπὶ τέλους, ἐπὶ τέλους τὸν εἶδε μακρόθεν ἐρχόμενον!

— Αἶ; Ναι ἢ ὄχι; ἠρώτησεν ἅμα ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλους.

— Στάσου, ἀδελφέ, νὰ πάρω τὴν ἀναπνοήν μου!

Ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ φίλου του ἐφοβήθη ὁ Λιάκος ὅτι θὰ ἠγχαριστεῖτο περισσότερον ἀκούων τὸ Ὅχι, ἢ τὸ Ναι.

— Μὴ μετενόησῃ; ἐσκέφθη καθ' ἑαυτὸν πλήρης νέας ἀνησυχίας.

Θέσας φιλικῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχιόνος τοῦ καθηγητοῦ, τὸν ἔστρεψε πάλιν ὀπίσω, πρὸς ἐξακολουθήσῃν τοῦ περιπάτου, καὶ ἐπροσπάθησε νὰ τὸν δυσωπήσῃ κολακεύων τὴν φιλοτιμίαν του.

— Μὴ φοβεῖσαι καὶ δὲν εἶναι καμμία ἀνόητη ἡ νέα. Ἐχει κρίσιν καὶ νοῦν, ὥστε θὰ θεωρήσῃ τιμὴν τῆς τὴν αἰτησίαν σου καὶ εὐτυχίαν τῆς τὸ ν' ἀποκτήσῃ τοιοῦτον σύζυγον.

— Ἀφῆσέ τα αὐτὰ, ὑπέλαθε μὲ ὕφος ἡμερώτερον ὁ Κος Πλατεῖας, καὶ εἶπέ μου ποῦ εὑρίσκειται ἡ ὑπόθεσις; Τί ἔκαμες τόσην ὥραν;

Ὁ Λιάκος ἤρχισε τὴν διήγησιν, ἀλλὰ δὲν εἶπε τὰ πάντα εἰς τὸν γαμβρόν. Ἀπεισιώπησε καὶ τοῦ Κου Μητροφάνου τὴν τραχύτητα καὶ τῆς ἐξαδέλφης του τὴν φαιδρότητα, παρέστησε δ' ἐπιδειξίως τὴν ἀνάγκην τῆς μεσολαβήσεώς τῆς, εἰς τρόπον ὥστε οὐδεμίαν ὡς πρὸς τοῦτο ἀντίρρησην ἐπέφερον ὁ Κος Πλατεῖας. Τώρα ἡ ὑπόθεσις ἔμεινε εἰς τὰς χεῖρας τῆς ἐξαδέλφης, ἡ ἠοικία ὑπεσχέθη νὰ μηνύσῃ πρὸς τὸν Λιάκον, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κου Πλατεῖα, τὸ δριστικὸν ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων.

Ταῦτα ἀπετέλουν τὴν οὐσίαν τῆς συνομιλίας, ἀλλ' αἱ ἐρωτήσεις τοῦ Πλατεῖα καὶ αἱ λεπτομέρειαι τοῦ Λιάκου ἐπαναλαμβάνόμεναι ἀποκατέστησαν μακρὸν τὸν διάλογον, ὁ δὲ ἤλιος ἔδρασε ὅτε οἱ δύο φίλοι ἐπέστρεψαν εἰς τὴν οἰκίαν διὰ νὰ τιμῆσαι τὸ δείπνον τῆς Φλουροῦς.

Μόλις εἶχον ἀπογαυθῆ ὅτι ἡ θύρα ἐκρούσθη, ἡ δὲ Φλουροῦ εἰσελθοῦσα ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Λιάκον ἐπιστολήν. Ὁ Κος Πλατεῖας ἠγέρθη καὶ μετὰ τὸ χειρόμακτρον εἰς χεῖρας, ὄρθιος ὀπισθεν τοῦ καθημέμου φίλου του, ἔβλεπε τὰς λέξεις τὰς ὁποίας ὁ Λιάκος μεγαλοφώνως ἀνεγίνωσκε.

«Φίλιτε ἐξαδέλφε,

«Φέρε μου ἀπόψε τὸν φίλον σου. Θὰ εἶναι καὶ αὐτὴ λεγάμενη εἰς τὴν οἰκίαν μου. Ἐλθετε ἑνωρῆς.

Ἡ ἐξαδέλφη σου.»

— Αἶ, δὲν σοῦ τὸ ἔλεγα; ἀνέκραξε περιχαρῆς ὁ Λιάκος. Ἐτοιμάσου νὰ πηγαίνωμεν! Ἐτοιμάσου! Ἄλλ' ὁ Κος Πλατεῖας ἦτο κατηφής. Τὸν ἐφόβιζεν ἡ ἰδέα τοῦ νὰ συναντηθῆ μὲ τὴν νύμφην. Τί νὰ εἴπῃ; Πῶς νὰ φερθῆ; Καὶ ἔπειτα δὲν ἦτο εἰσέτι βέβαιος περὶ τῆς συγκαταθέσεως.— Διατί ἡ ἐξαδέλφη δὲν ἔγραψε καθαρὰ Ναι ἢ ὄχι; Κοντὰς ψαλμὸς ἀλληλοῦσα.

Μετὰ κόπου πολλοῦ κατώρθωσεν ὁ Λιάκος νὰ τὸν πείσῃ ὅτι ἡ πρόσκλησις ἐσήμαινε Ναι, ὅτι καὶ αὐτὸς καὶ πρὸ πάντων ἡ ἐξαδέλφη θὰ διευκολύνωσι κατὰ πάντα τὰ τῆς συνεντεύξεως. Ἐντούτοις ἀναλαβὼν χρεὴ θαλαμηπόλου τὸν ἐστόλισε, τὸν ἐκάλεσε, τὸν ἐκαλλώπισεν ὅσον ἦτο δυνατόν, καὶ τὸν ἔσυρε σχεδὸν ἐξω τῆς οἰκίας. Τί

ἔδιδεν ὁ πτωχὸς καθηγητὴς διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ ποτήριον τοῦτο!

Καθ' ἑξῆς ὁ Διάκος ἐπροσπάθει νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸν Κου Πλατεῖαν τὴν εὐθυμίαν του, ἀλλ' ἔνευ ἐπιτυχίας. Ἦτο πλήρης φαιδρῶν ἰδεῶν ἐκείνος, διότι ὁ γάμος τοῦ φίλου του ἐξασφάλιζε τὴν ἰδικήν του εὐτυχίαν, διότι ἀπόψε εἰς τῆς ἐξαδέλφου του, μετὰ τσοσούτων ἡμερῶν χωρισμένον, ἔμελλε νὰ ἴδῃ τὴν ἐρωμένην του συνοδεύουσαν βεβαίως τὴν ἀδελφήν της. Ἀλλ' ὁ καθηγητὴς δὲν εἶχε τοὺς αὐτοὺς λόγους εὐχαριστήσεως καὶ ἐβάδιζε σιωπηλός, μόλις προσέχων εἰς τὰς ἀσυνεπείας τοῦ φίλου του. Ἐσκέπτετο τί θὰ εἴπῃ πρὸς τὴν νύμφην, καὶ δὲν τὸ εὗρισκε.

— Ἄ! ἀνέκραξεν αἰφνης, διακόπτων τὸν Διάκον. Πῶς τὴν λέγουν;

— Ποῖαν;

— Τὴν νύμφην. Χθὲς ἐπροδόθη εἰς τὸν πατέρα της ὅτι δὲν ἐγνώριζα τὸ ὄνομά της. Νὰ μὴ τὴν πάθω καὶ ἀπόψε.

Ὁ Διάκος ἐξεκαρδίσθη γελῶν διὰ τὸ ἀστείον τοῦ πράγματος. Εὗρισκετο εἰς καλὴν διάθεσιν ὁ φίλος καὶ τὰ πάντα ἦσαν ἀφορμὴ εὐθυμίας δι' αὐτόν. Ἀλλ' ὁ Κος Πλατεῖας δὲν ἐγέλα.

— Πῶς τὴν λέγουν; ἐπανέλαβε.

Ὁ Διάκος ἠτοιμάζετο ν' ἀποκριθῆ, ὅτε αἰφνης ἐν μέσῳ τοῦ σκότους ἤκουσε τὸ ὄνομά του προπερόμενον ἀπὸ ἄνθρωπον ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν.

— Διάκε, σὺ εἶσαι;

Ἦτο ὁ σύζυγος τῆς ἐξαδέλφου φέρων μῆνυμα νὰ μὴ ἔλθῃ ὁ Κος Διάκος εἰς τὴν συνέντευξιν. Ἡ προσηλυτικὴ προξενήτρια ἐσκέφη ὅτι ἦτο καλλίτερον νὰ εἶναι μόνος ὁ γαμβρός καὶ ἡ νύμφη μετ' αὐτῆς. Ἀλλως δὲ ἡ νεώτερα ἀδελφὴ δὲν παρευρίσκειται εἰς τὴν συνέντευξιν, ὥστε ὅπως περιττὴ ἡ παρουσία τοῦ Διάκου. Ἡ διαταγὴ ἦτο νὰ συνοδεύσῃ αὐτὸς τὸν σύζυγον τῆς εἰς τὴν λέσχην.

Ἐκόπησαν τὰ ἦπατα τοῦ Πλατεῖα! Νὰ ὑπάγῃ μόνος! Καὶ πῶς θὰ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τῶν δύο Κυριῶν; Ὅχι. Τοῦτο δὲν γίνεται! Ἀλλ' ἐξ ἐνός μέρους ὁ Διάκος, ἐξ ἄλλου ὁ σύζυγος τῆς ἐξαδέλφου, συνενοῦντες τὰς προτροπὰς καὶ τὰς ἐνθαρρύνσεις των, συνώδισαν τὸν δυστυχῆ γαμβρόν μέχρις οὗ ἐφθασαν ἐνώπιον τῆς οικίας, ἐκεῖ δὲ ἀνοιχθείσης τῆς θύρας τὸν ὤθησαν ἐντὸς αὐτῆς, τραυλίζοντα εἰσέτι διαμαρτυρήσεις, καὶ ἐπορεύθησαν ἐκεῖνοι πρὸς τὴν λέσχην.

Ὁ Διάκος ὑπέμεινε στωικῶς τὴν ἀποπομπὴν του, ἀφοῦ ἡ ἐρωμένη του δὲν συμμετείχε τῆς συνεντεύξεως, ἀλλ' οὐχ ἦττον ἡ ἐσπέρα τῷ ἐφάνη ἀτελείωτος εἰς τὴν λέσχην. Περὶ τὴν δεκάτην ὥραν ὁ ὑπὲρ τῆς τὸν εἰδοποίησεν ὅτι ὁ κύριος καθηγητὴς τὸν περιμένει κάτω. Κατίθη δρομαίως τὴν κλιμακὰ καὶ εὗρε τὸν φίλου του

περιμένοντα ἔξω, εἰς τὴν ὁδόν. Ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φανοῦ εἶδεν ἀμέσως ὅτι τὰ πράγματα ἔβαινον κατ' εὐχὴν. Ἐφαίνετο ἄλλος ἄνθρωπος, ὁ Κος Πλατεῖας.

— Τὰ ἐτελείωσες; ἠρώτησε μετ' ἀνυπομονησίας.

— Δὲν εἶναι διόλου ἄσχημη, ἀπάντησεν ὁ καθηγητὴς μετ' ἐμφάσεως μὴ προκαλουμένης ἐκ τῆς ἐρωτήσεως τοῦ φίλου του. Ὅταν ἡμιλῆ ἢ φωνὴ τῆς εἶναι μουσικὴ, ἢ ἔκφρασις τῆς γλυκυτάτη! Τὸ δὲ χεράκι της... Ὡ, τὸ χεράκι της εἶναι ἐντέλεια!

— Τὸ ἐφίλησες; ἠρώτησεν ὁ Διάκος.

— Καὶ βέβαια, τὸ ἐφίλησα!

— Καὶ τί σοῦ εἶπε, τί τῆς εἶπες;

— Ποῦ νὰ σοῦ τὰ λέγω τώρα ὅλα! Τί δὲν τῆς εἶπα καὶ τί δὲν μοῦ εἶπε!

Καὶ ταπεινώσας τὴν φωνήν,

— Ἡξεύρεις τί μοῦ εἶπεν, ἐπρόσθεσεν. Ὅτι εἶναι εὐγνώμων καὶ εὐτυχὴς διότι τὴν ζητῶ εἰς γάμον ἀπὸ αἰσθημα φιλίας πρὸς σέ, διότι ὁ καλὸς φίλος θὰ εἶναι καὶ καλὸς σύζυγος. Τὴν παρεκάλεσα νὰ μὴ τὸ λέγῃ τοῦτο, διότι τότε κ' ἐγὼ θὰ λέγω ὅτι μὴ παίρνει μόνον ἀπὸ αἰσθημα ἀγάπης πρὸς τὴν ἀδελφήν της. — Καὶ διατί ὄχι; μοῦ ἀπεκρίθη. Ποῦ καλλίτερα ἠμποροῦμεν νὰ βασίσωμεν τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μας;

Ὁ Διάκος ἠθάρθη τὴν συγκίνησιν ἀναβαινόντων εἰς τὸν λάρυγγα καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ποῦ νὰ σοῦ τὰ μακρολογῶ τώρα, ἐξηκολούθησεν ὁ Κος Πλατεῖας. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἀποκτῶ θησαυρόν!

— Δὲν σοῦ τὸ ἔλεγα;

— Ναί, ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπες τὸ ὄνομά της, καὶ δὲν ἐτόλμησα νὰ ἐρωτήσω τὴν ἰδίαν, πῶς τὴν λέγουν.

Ὁ Διάκος ἐπλησίασε τὰ χεῖλη πρὸς τὸ αὐτίον τοῦ καθηγητοῦ καὶ ἐψιθύρισε μυστηριωδῶς τὸ ζητούμενον ὄνομα.

— Ἰδοὺ ὅπου τὸ ἔμαθες.

— Ἐπὶ τέλους! ἀνέκραξεν ὁ Κος Πλατεῖας.

Καὶ οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν. Ὁ καθηγητὴς ἀναβαίνων τὸν ἀνήφορον ἐπανελάμβανε κατ' αὐτὸν τὸ νεωστὶ γνωστὸν ὄνομα, ἐπανελάμβανε δὲ καὶ ὁ Διάκος περιπαθῶς τὸ πρὸ πολλοῦ λατρουόμενον ὄνομα τῆς ἐρωμένης του.

Μετὰ τινὰς ἑβδομάδας, τὴν πρώτην μετὰ τὸ πάτχα Κυριακὴν, ἦτο ἑορτὴ καὶ πανηγυρὶς εἰς τὴν οικίαν τοῦ Κου Μητροφάνου. Ἐτελοῦντο συγγενῶν τῶν δύο θυγατέρων του οἱ γάμοι.

Ἐκ τῶν δύο γαμβρῶν ὁ φαιδρότερος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲν ἦτο ὁ Διάκος. Ἡ πραγματοποίησις τῶν πόθων του, ἢ ἀπόλαυσις τῆς εὐτυχίας, ἐπλήρου γλυκείας ταραχῆς τὴν ψυχὴν του καὶ ἐδέσμευον τὴν γλῶσσάν του. Τοῦ Κου

Πλατεῖα ἢ χαρὰ, ἀπ' ἐναντίας, ἐξεχειλιζεν. Ἡ δ' εὐθυμία του ἦτο, ὡς φαίνεται, μεταδοτικὴ. Πάντες οἱ προσκεκλημένοι ἐγέλων μετ' αὐτοῦ. Καὶ αὐτὸς ἐτι ὁ σεβασμιώτατος Σύρου καὶ Ἰήνου, ὁ εὐλογήσας τὸν διπλοῦν γάμον, συμμετέχων τῆς γενικῆς φαιδρότητος, ἠθέλησε ν' ἀστείωθῆ καὶ ἐπρυχῆθη δημηρικῶς εἰς τὸν γαμβρόν,

Σοὶ δὲ Θεοὶ τόσα δοῖτε, ὅσα φρεσὶ σῆσι μετρουίῃς.

Εἰς ταῦτα ὁ Κος Πλατεῖας ἀπάντησε μεγαλοπρεπῶς,

Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης!

Ἀλλὰ τὸ μὴ εὐστοχόν τῆς ῥήσεως ἐπροκάλεσεν ἐκ μέρους τοῦ Κυρίου Γυμνασιάρχου τὴν παρατήρησιν, μυστικῶς ψιθυρισθεῖσαν πρὸς τὸν σύζυγον τῆς ἐξαδέλφου τοῦ Διάκου, ὅτι ὁ Σεβασμιώτατος εἶναι ἀπειράκις βαθυτέρος Ὀμηριστῆς τοῦ κυρίου Καθηγητοῦ τῶν Ἑλληνικῶν.

Μετὰ τὸν γάμον ὁ Διάκος, λαθὼν τριήμερον ἔδειαν ἀπουσίας, μετέβη εἰς τὴν πατρίδα του ὅπως παρουσιάσῃ τὴν νύμφην εἰς τοὺς γονεῖς του. Μεθ' ὁπίσσης ἀνυπομονησίας ἀνέμενον τὴν ἐπιστροφήν του νεκροῦ ζεύγους ὁ Κος Μητροφάνης καὶ ὁ Κος καὶ ἡ Κυρία Πλατεῖα! Ὅτε δὲ ἐπὶ τέλους ἐπανῆλθον, μεθ' ὁπίσσης χαρᾶς ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους αἱ δύο ἀδελφαί, καὶ πῶς ἐτρεμεν ἐκ τῆς συγκινήσεως ὁ γέρον πατήρ των!

Ἄμα οἱ δύο σύγγαμβροι ἔμειναν μόνοι, εἶδον ὁ εἰς τὸν ἄλλον κατὰ πρόσωπον μὲ βλέμματα ἐκφράζοντα ἀμιγῆ εὐχαριστήσιν.

— Σὲ ἠπάτησα λοιπὸν ὅτε σοῦ τὴν ἐγκωμιάζα; ἠρώτησεν ὁ Διάκος.

— Ἐθασυρός, ἀδελφε, ἀνεφώνησεν ὁ Πλατεῖας. Ἐθασυρός! Μετὰ ἕξ μῆνας, ἐξηκολούθησε, ἢ σοῦ ζητήσω νῦν ἐκδοῦλασιν. Σὲ θέλω ἀνάδοχον τοῦ ἀνεμῆ σου.

— Καὶ σεῖς, ὑπέλαθεν ὁ Διάκος.

— Ἄ! Καὶ σεῖς λοιπὸν!

Καὶ οἱ δύο φίλοι ἐνηγκαλίσθησαν ἀλλήλους πλήρεις χαρᾶς.

Δ. ΒΙΚΕΛΛΕ

ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΥΠΟΓΕΙΟΙ

Σημασία αὐτῶν πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πολιτισμοῦ

Ὅπως ἡ φύσις διένειμε τὰ δῶρά της εἰς τὰ διάφορα ἔθνη ἀνομοίως, οὕτως ἀνίσως διεμοίρασεν αὐτὰ καὶ εἰς διακλήρους λαοὺς καὶ χώρας. Ὅσοι ὅμως καὶ ἂν φαίνεται ἐκ πρώτης ὀψεως ἢ φύσις εὐνοῦσα τὰς μὲν ἢ φθοροῦσα τὰς δὲ χώρας, σπανίως παρέλιπε νὰ δώσῃ αὐτῇ ἢ ἰδίᾳ καὶ ἐξισορροπήσῃ τινὰ ἢ ἀντιστάθμισιν ἀπέναντι τῶν καλῶν ἢ κακῶν δῶρων.

Αἱ χώραι π.χ. αἱ κείμεναι μεταξύ τῶν τρο-

πικῶν πληροῦνσι πολὺ ἄκριθᾶ τὴν εὐχροίαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν δαψίλειαν καὶ τὸ ὑλομανὲς τῆς βλαστήσεως καὶ τὰ ἄφθονα καὶ πρόχειρα μέσα τῆς ὑπάρξεως· διότι καὶ φυτὰ ἐπιβλαβῆ βλαστάνουσι μεταξύ τῶν ἀφελίμων, καὶ δηλητηριώδη καὶ ἄγρια ζῶα παντός εἶδους ζῶσιν αὐτῶν ἐν ἀφθοίᾳ, καὶ πυρετώδης ἀήρ μαλύνει τὰς πόλεις καὶ τυφῶνες καὶ σεισμοὶ συχνὰ καταστρέφουσι τὰς ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις. Οἱ ζῶντες ἐν τῇ βορείᾳ Ἐβρώπῃ, κερδίζουσι τοὺς θησαυροὺς τοῦ εἰδάφους ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου των καὶ ὁ χειμὼν ὁ βαρὺς βασανίζει αὐτοὺς ἐπ' ὀλόκληρον τρίτον τοῦ ἔτους.

Εὐτυχέστερον κλίμα ἔχουσιν αἱ δυτικαὶ καὶ νότιοι χώραι τῆς Ἐβρώπης, αἵτινες καὶ φυσικῶς καλλονὰς ἔχουσι πλείονας ἐν σχέσει πρὸς τὰς χώρας τοῦ βορρᾶ, μὴδ' αὐτῆς τῆς Ἐλβετίας ἐξαιρουμένης. Ὅτι ὅμως ἠρνήθη ἡ φύσις εἰς τὸν Γερμανὸν καὶ τὸν Ἄγγλον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, τοῦτο ἀντικατέστησε δι' ὑποχθονίων δῶρων. Καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Γαλλία ἢ πολλῶ μᾶλλον τῆς Γερμανίας εὐνοηθεῖσα ὡς πρὸς τὸ κλίμα καὶ τὴν γονιμότητα τοῦ εἰδάφους, ὑστερεῖ πολὺ ταύτης ὡς πρὸς τοὺς ὀρυκτοὺς θησαυροὺς· ἐτι μεῖζων εἶναι ἡ διαφορὰ κατὰ τὸ κλίμα καὶ τὰ ὀρυκτὰ μεταξύ Γερμανίας καὶ Ἰταλίας. Ὁ Ἐλβετὸς ἐπίσης οὐδὲως δύναται νὰ μεμφθῆ τῆς φύσεως ὡς ἀδικησάσης αὐτόν, διότι αἱ πεδιάδες τῆς Ἐλβετίας βρῖθουσι γελώντων τοπίων καὶ ἀμπελώνων, ἢ δὲ μεγαλοπρέπεια τῶν ὀρέων καὶ ἡ χάρις τῶν λιμνῶν τῆς προκαλοῦσι διηνηκέες βῆματα ἐπισκεπτῶν ξένων. Στρεφίται ὅμως ὑπογείων θησαυρῶν, ἧται οὐδὲως ἐγκρύπτει λιθάνθρακα.

Καὶ δύναται μὲν ἡ Ἐλβετία ν' ἀναπτύξῃ πολυαριθμοὺς κινητικὰς δυνάμεις, χρησιμοποιοῦσα πρὸς τοῦτο κατὰ τὰς νέας τῆς φυσικῆς θεωρίας τὸ ὕδωρ τῶν ποταμῶν καὶ καταρρακτῶν, ἀλλ' αἱ δυνάμεις αὗται εἶνε πάντως γλισχρα ἀντικατάστασις, ὅταν ἐλλείπωσιν οἱ μαῦροι ἀδάμαντες.

Ἡ κεντρικὴ θέσις τῆς Ἐλβετίας μέσῳ τισσῶρων μεγάλων κρατῶν καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς πηγῆς ἀφ' ἧς πορίζεται αὐτὴ τοὺς λιθάνθρακας, ὧν γίνεται χρῆσις οὐ μόνον εἰς τὴν βιομηχανίαν ἀλλὰ καὶ πρὸς θέρμανσιν τῶν οἰκιῶν. Τοὺς λιθάνθρακας αὐτῆς ἢ Ἐλβετία δὲν δύναται νὰ προμηθευθῆ ἐξ Ἰταλίας, διότι ἡ χώρα αὕτη προσπορίζομένη αὐτοὺς πρότερον ἐξ Ἀγγλίας νῦν προμηθεύεται ἐκ Γερμανίας διὰ τῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς τοῦ Ἁγίου Γοθάρδου τῆς διερχομένης διὰ μέσου τῆς Ἐλβετίας. Γεγονὸς δὲ περὶ χαρακτηριστικῆς πόσον ὁ ἀπρὸς ἐξεμνησθῆσε τὰς ἀποστάσεις εἶνε ὅτι ἡ Ἐλβετία πορίζεται τοὺς λιθάνθρακας αὐτῆς οὐ μόνον ἀπὸ γείτονος χώρας τῆς Γερμανίας, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Βοημίας. Εἰς τοὺς λιθάνθρακας δὲ κυρίως χρεωσθεῖ τὸ Βέλγιον τὰ μεγάλα αὐτοῦ βιομη-

χανικά καταστήματα του σιδήρου, της ύαλου, των υφασμάτων κ.τ.λ. κυρίως δὲ εἰς τὰς ἀνθρακοφόρους λεκάνας τοῦ Charleroi καὶ τῆς Λυττίχης. Μετὰ τὴν Ἀγγλίαν μᾶλλον λιθανθρακοφόρος χώρα τῆς γῆς, σχετικῶς πρὸς τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, ἔρχεται τὸ Βέλγιον, διότι ἐνικουῶς ἐξάγει $17\frac{1}{2}$ ἑκατομμύρια τόννων, ποσότητα ἀκριβῶς ὅσην ἐξάγει καὶ ἡ Αὐστρία, δὲν ὑστερεῖ δὲ πολὺ τῆς ἑλκίης παραγωγῆς τῆς Γαλλίας, ἀνερχομένης εἰς 21 ἑκατομμύρια τόννων.

Ὡς ἀνθρακοφόρος χώρα τῆς ἡπειρωτικῆς Εὐρώπης τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἀδιαμφισβητικῶς ἡ Γερμανία, ἥς αἱ τίσσασες μεγάλαι λιθανθρακοῦχοι λεκάναι ἐκτείνονται παρὰ τῷ Ruhr (παραποτάμῳ τοῦ Ῥίνου) μέχρι τοῦ Ἀκνίσγρανου, παρὰ τῷ Saar, τῇ πόλει Ζνίκαυ καὶ ἐν Σιλεσίᾳ. Οὐδεμία χώρα τῆς γῆς παρέχει ἡμῖν τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς λιθανθράκων ὅσον ἡ Γερμανία. Ἡ παραγωγή ἔδωπλασιάσθη ἀπὸ 15 ἐτῶν καὶ ἐτριπλασιάσθη ἀπὸ 25. Ἐν ἔτει 1881 ἀνήρχοντο εἰς 49 ἑκατομμύρια, ἐν ἔτει δὲ 1882 εἰς 52 ἑκατομμύρια τόννους λιθανθράκων καὶ 13 ἑκατομμύρια ὄρφανθράκων. Σχετικῶς πρὸς τὴν Γερμανίαν μόνον ἡ Ἀγγλία ἐξάγει πλείονας, σχεδὸν τὸ τριπλοῦν, καθόσον ἐν ἔτει 1884 ἐξήγαγε 163 ἑκατομμύρια τόννους. Πᾶς τις δὲ γνωρίζει ὅτι ἡ τοῦ κόσμου κυρίαρχος βιομηχανία τῆς Ἀγγλίας κατὰ πρῶτον μὲν λόγον ὀφείλεται εἰς τὸν πλοῦτον αὐτῆς εἰς λιθάνθρακας, ἐκ τῆς περισσεύσεως τῶν ὁποίων προμηθεύει καὶ ἄλλας χώρας, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον εἰς τοὺς ἄλλους θησαυροὺς τοῦ ἔδαφους τῆς καὶ τὰς λοιπὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις.

Ὀλιγώτερον ἡμῶς γνωστὸν εἶνε ὅτι ὁ πλοῦτος οὗτος εἶνε περιωρισμένος εἰς τινὰς μόνον χώρας τῆς μεγάλης Βρετανίας. Ὅλη ἡ νότιος Ἀγγλία στερεῖται λιθανθράκων ὅπως καὶ ἡ Ἑλβετία. Πολυδάπανοι διατρήσεις τοῦ ἔδαφους ἀπέτυχον ἐντελῶς καὶ ἐπομένως εἰς τὰς χώρας ταύτας τῆς Ἀγγλίας εἶνε ἀδύνατον ν' ἀναπτυχθῶσιν ἀνθρακοφόροι βιομηχανίαι.

Αἱ λοιπαὶ χώραι τῆς Εὐρώπης συγκρινόμεναι πρὸς τὴν Ἀγγλίαν, Γερμανίαν καὶ τὸ Βέλγιον δὲν παράγουσιν ἀξιοσημείωτα ποσὰ γαιανθράκων, ἀλλὰ πορίζονται αὐτοὺς κυρίως ἀπὸ Ἀγγλίας. Ἐκτός τῆς Εὐρώπης ἀπαντῶμεν ἀχανεῖς ἀνθρακοφόρους ἐκτάσεις ἐν Βορείῳ Ἀμερικῇ, κατεχούσας δωδεκαπλασίαν ἔκτασιν σχετικῶς πρὸς ἅλας τὰς ἐν Ἀγγλίᾳ. Πρὸς τὴν ἔκτασιν ἡμῶς ταύτην δὲν ἀναλογεῖ καὶ ἡ παραγωγή, καθόσον μέχρι πρό μικροῦ μόνος ἀνήρχετο αὕτη εἰς 50, σήμερον δὲ εἰς 80 ἑκατομμύρια τόννων, οὔτε συμβαδίζει πρὸς τὴν γιγαντώδη πρόοδον τῆς βιομηχανίας τῆς χώρας ταύτης. Ἐκ τῶν 6,000 γεωγραφικῶν τετραγωνικῶν μιλίων ἀνθρακοῦχων στρωμάτων, ἕτινα κατέδειξαν αὐτόθι

οἱ ἄμερικανοὶ γεωλόγοι, μέγα μέρος πιθανὸν εἶνε ὀλίγον μόνον παραγωγικόν. Διότι τὸ ἥμισυ περίπου τῶν ἀμερικανικῶν λιθανθράκων εἶνε ἀνθρακίτης, ἥτοι ποικιλία λιθανθράκων πτωχῆ εἰς πτητικὰ καύσιμα συστατικὰ καὶ σχεδὸν λιθώδης, ἣν πρότερον οὐδὲ ὄλιως ἐγνωρίζον νὰ χρησιμοποιώσιν, ὅπως σήμερον.

Ὅπως ἡ βόρειος Ἀμερικὴ οὕτω κατὰ πάσαν πιθανότητα καὶ ἡ Κίνα κρύπτει ἰσομεγέθη στρώματα λιθανθράκων, ἰδίως δὲ εἰς τὰς ἐπαρχίας Χου-Νάου καὶ Σχάν-Σί. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ἐπαρχίαν εὐρέθη στρώμα ἔχον 6-9 μ. πᾶχος καὶ 300 χιλιομέτρα μῆκος. Ἔτερον στρώμα εὐρεθὲν αὐτόθι ἰσοφαρίζει κατὰ τὴν ἔκτασιν πρὸς τὸ Πενσυλβανικὸν ἐν Ἀμερικῇ, ὅλα δὲ τὰ σινακὰ ἀνθρακοῦχα στρώματα ὑπερβαίνουνσι πιθανῶς τὰ βορειοαμερικανικὰ κατὰ τὴν ἔκτασιν. Ἐνταῦθα κείται τὸ ἀποθησαυριστικὸν κεφάλαιον ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἐξαντληθῶσι τὰ εὐρωπαϊκὰ ἀνθρακορυχία, ὅπερ θέλει βραδύνει εἰσέτι πολὺ. Καὶ ἡ Ἰαπωνία δὲ καὶ ἡ Βόρνεως καὶ ἄλλαι ἀσιατικαὶ νῆσοι ἔχουσιν ἐκτεταμένα στρώματα λιθανθράκων κατάλληλα πρὸς ἐξόρυξιν, δυνάμεθα δὲ μετὰ βεβαιότητα νὰ υποθέσωμεν ὅτι καὶ ἄλλαι χώραι τῆς Ἀσίας, Ἀφρικῆς καὶ Αὐστραλίας, ἐλάχιστον μέχρι σήμερον ἐρευνηθεῖσαι, ὑποκρύπτουσι ταυτοῦτα στρώματα.

Ἀλλὰ τί εἶνε οἱ λιθάνθρακες καὶ πόθεν ἔχουσι τὴν ἀρχὴν αὐτῶν; Οἱ λιθάνθρακες ἐξορύσσονται ἀπὸ τῶν ἐνδομύχων τῆς γῆς καὶ ἐπομένως ἀνήκουσιν εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν λίθων ἢ τῶν ὀρυκτῶν. Καὶ εἰς τὴν μᾶλλον ὁμως ἕδατῇ τῆς γεωλογίας ἐμποιεῖ βεβαίως ἐντύπωσιν ὅτι οἱ λιθάνθρακες ἔχουσιν ὅλας διάφορον ὄψιν τῶν λοιπῶν ὀρυκτῶν, καὶ ὅτι οὔτε λίθους δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποκαλέσωμεν αὐτοὺς, κυρίως διότι κλινοῦται. Ἡ διαφορὰ δὲ αὕτη δὲν εἶνε ἐπιπολαία καὶ ἐξωτερικῆ. Τὰ λοιπὰ ὀρυκτὰ τὰ σχηματίζοντα τὸ ἔδαφος ἐπ' οὐ βαίνομεν καὶ τὰ ἐνδόμυχα τῆς γῆς παρήχθησαν κατὰ τὰ διδάγματα τῆς γεωλογίας ἐκ μάζης τινὸς πυρορρεῦστου, ἥτις ψυχθεῖσα ἀπεπάγη, ἢ ἐκ καθιζήσεων τῶν ὠκεανῶν καὶ λιμνῶν ἐκ τῆς ἰλύος αὐτῶν, ἥτις βραδύτερον διὰ τῆς ἀπατμίσεως τοῦ ὕδατος, τῆς πίεσεως καὶ τῆς θερμότητος ἐσκληρύνθη καὶ ἠλλοιώθη ἐτι μᾶλλον. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἰλύς αὕτη, ἢ καθιζήσασα καὶ καθιζάνουσα διηνεκῶς εἰς τὸ βάθος τῶν ὠκεανῶν, ἐγεννήθη καὶ γεννᾶται διηνεκῶς διὰ τῆς ὑποτριβῆς καὶ διαθρίψεως τοῦ ἀρχικοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, καὶ ἐπομένως κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς εἶνε ἀπλοῦν ὀρυκτὸν ὅπως ἦτο ὁ φλοιὸς ἀπ' οὗ ἐγεννήθη. Δὲν ἔχει ὁμως οὕτως διὰ τοὺς λιθάνθρακας. Οἱ λιθάνθρακες εἶνε προϊόν τῆς ζῶης· εἶνε δηλ. λείψανα ἀπεράντων καὶ ἀχανῶν δασῶν, ἀτινα πρὸ ἑκατομμυρίων ἐτῶν ἐκάλυπτον μεγάλας ἐκτάσεις τῆς ἡμετέρας γῆς σφίρας καθ' ὅλα

αὐτῆς τὰ πλάτη μέχρι τῶν βορειοτάτων ζωνῶν, ἐκάλυπτον δὲ αὐτὰς διὰ βλαστήσεως σφριγῶδους, ὁμοίας πρὸς τὴν σήμερον μόνον εἰς τὰ ἀρχέγονα τῶν τροπικῶν δάση εὐρισκομένην. Δυνάμεθα δὲ καὶ σήμερον νὰ φαντασθῶμεν τὸν σχηματισμὸν τῶν λιθανθράκων ἐν μικρῷ, παρατηροῦντες τινε τρόπον σχηματίζονται σήμερον, τὰ ἐκ τύρφης στρώματα. Εἶνε δὲ ἡ τύρφη, ἢ ἄλλως κληθεῖσα παρ' ἡμῖν καὶ σηπεδονίτις γῆ, αὐτὸ τοῦτο γῆ καύσιμος, γεννηθεῖσα κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον. Εἶνε γνωστὸν ὅτι φυτὰ τινα, ἰδίως εἶδη τινὰ βρύων, φύονται ἐν τόποις ὑδρολοῖς καὶ ἐλώδεσι καὶ ὅτι τὰ φυτὰ ταῦτα φύονται ἐπ' ἀλλήλων σχηματίζοντα πυκνὰ πηλῆματα ἐξακολουθοῦντα ν' αὐξάνωνται πρὸς τὸ ἄνω μέρος ἐνῶ τὸ κάτω μὴ σηπόμενον ἐντελῶς πυκνοῦται ἀδιακόπως καὶ σχηματίζει στρώμα καύσιμον, τὴν τύρφη.

Ἐπὶ τοιούτου παχέος στρώματος τύρφης ὀρύσσοντες λάκκον βαθὺν βλέπομεν ἄνω μὲν πυκνὴν βλάστησιν ζώντων βρύων ἐπὶ ἔδαφους, ἐξ ἀπεξηραμένων ἡμισεσηπῶτων βρύων, φερόντων καταφανῆ τὰ σημεῖα τῆς φυτικῆς αὐτῶν ὕψης. Προχωροῦντες ὀλίγον τι βαθύτερον εὐρισκομεν τὴν σῆψιν ἐτι μᾶλλον προκεχωρηκυῖαν. Τὸ χρῶμα τῆς τύρφης εἶνε σκοτεινότερον, ἢ δὲ φυτικὴ ὕψη ἀσαφεστέρη. Εἰς τὸ βάθος τέλος τῆς τύρφης εὐρισκομεν ἐνίοτε τὴν καλουμένην πισσοτύρφη, ἥτις εἶνε σκληρὰ καὶ ἠχοῦσα μεταλλικῶς, προσμοιάζει τὸ χρῶμα καὶ τὴν θραύσιν πρὸς τοὺς λιθάνθρακας, εἰς δὲ τὸν γυμνὸν ὀφθαλμὸν οὐδὲ ὄλιως δεικνύει τὴν ἀπὸ φυτῶν καταγωγὴν αὐτῆς. Ὁ ἀνοιχθεὶς λάκκος τυγχάνων εὐνοϊκῶν συνθηκῶν πληροῦται κατὰ μικρὸν καὶ πάλιν βρύων, ἕτινα σήπονται εἰς τὸ βάθος, ἐνῶ ἄνω βλαστάνουσιν ζωηρῶς ἕτερα, οὕτω δὲ μετὰ περίλευσιν ἐτῶν δύναται ν' ἀνοιξῆ τις αὐτόθι νέον λάκκον.

Κατὰ ἀνάλογον τρόπον, ἀλλὰ ἐν τοῖς καθέκαστα αὐτοῦ λίαν διάφορον καὶ ἐν μέτρῳ ἀπείρως εὐρεῖ, ἐσχηματίσθησαν καὶ οἱ λιθάνθρακες. Γιγαντώδεις κορμοὶ δένδρων ἀντὶ τῶν ναυοφυῶν βρύων θνήσκοντες κατὰ μικρὸν κατὰ μεγάλας χρονικὰς περιόδους ἐκάλυπτον μεγάλας ἐκτάσεις τῆς ξηρᾶς, ἐπὶ δὲ τῶν πτωμάτων τούτων ἐφύοντο νέα δάση ἀκολουθοῦντα τὴν τύχην τῶν πρώτων. Βραδύτερον οἱ κορμοὶ οὗτοι διὰ τῆς ὑγρασίας, τῆς γῆνης θερμότητος καὶ τῆς εἰς βραδυτέρας γεωλογικὰς περιόδους ἐπελθούσης πίεσεως τῶν ὑπερκειμένων στρωμάτων μετεβλήθησαν εἰς τὴν κατάστασιν εἰς ἣν βλέπομεν αὐτοὺς σήμερον. Σπουδαῖος δὲ παράγων κατὰ τὴν ἀνθρακογονίαν ταύτην ἦσαν αἱ κατὰ μικρὸν τελούμεναι ἐξάρσεις καὶ καταδύσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς, ἐπ' ὧν κυρίως στηρίζεται ὅλον τὸ οἰκοδόμημα τῆς νέας γεωλογίας. Οὕτω ὅταν δάσος τι ἐβυθίζετο ἐνεκα γεωλογικῶν φαινομένων ἐν διαστήματι αἰώνων ὑπὸ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης καὶ ἐσήπετο

ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ἐξηρσίμευεν ὅπως ἐπ' αὐτοῦ ἀναβλαστήσῃ εὐχερέστερον νέον δάσος. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ κατάδυσις τῆς ἐπιφανείας μετὰ τοῦ νέου δάσους ἐξηκολούθει βραδέως, πολλάκι γενεαὶ δασῶν κείμεναι κατὰ στοιβάδας ἐπ' ἀλλήλων καὶ ἀπανθρακοῦμεναι παρήγον λιθανθρακώδη στρώματα. Ἐὰν ὁμως ἡ καταβύθισις ἐπήρχετο ταχέως, διεκόπτετο ἢ συνέχθη τῆς βλαστήσεως ταύτης (ἐνίοτε καὶ μετὰ χιλιετηρίδας), ἀντὶ τῆς θαλάσσης ἐσχηματίζετο λίμνη, εἰς τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος συνηθροίζετο ἰλύς, ἥτις ἐκάλυπτε τὰ ὑπ' αὐτὴν σηπόμενα φυτικὰ στρώματα. Ἐὰν δὲ μετὰ τινος ἑκατονταετηρίδας ἢ χιλιετηρίδας ἐπήρχετο νέα ἐξαρσις τοῦ πυθμένος τῆς λίμνης ταύτης ὥστε τὸ ὕδωρ νὰ ἐκχυθῆ εἰς τὰ περίξ καὶ ὁ πυθμὴν ν' ἀποξηρανθῆ καὶ προκύβῃ εἰς φῶς, ἐπήγγυτο ἡ ἰλύς, σχηματίζουσα βραδύτερον στρώμα στερεοῦ πετρώματος, ἐφ' οὗ ἠδύνατο ν' ἀναβλαστήσῃ νέον δάσος, μέχρις οὗ ἐπαναληφθῆ τὸ παίγιον τῆς καταδύσεως τοῦ φλοιοῦ. Ἐνεκα τοῦ λόγου τούτου εἰς τινὰς χώρας ἀπαντῶμεν σήμερον στρώματα λιθανθρακοῦχα κείμενα ἐπ' ἀλλήλων κατὰ στοιβάδας, χωριζόμενα δι' ἐτέρων στρωμάτων μαρμαρυγικοῦ σχιστολίθου, ἀμφολίθου, σιδηρίτου κ.τ.λ. Ἀναλόγως δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἑκατονταετηρίδων ἢ χιλιετηρίδων, αἵτινες παρήλθον κατὰ τὸν σχηματισμὸν τῶν στρωμάτων τούτων θέλουσιν εἶσθαι καὶ τὰ στρώματα ἑκατοστά τινα μόνον ἢ πολλὰ μέτρα παχέα.

Καὶ ὄντως εἰς χιλιετηρίδας δέον ν' ἀναγᾶγωμεν τὸν χρόνον πρὸς σχηματισμὸν τῶν καθ' ἕκαστον στρωμάτων εἰς ἑκατομμύρια δ' ἐτῶν τῆς ὅλης ἀνθρακίτης περιόδου. Διότι δυνάμεθα καὶ τεχνητῶς ν' ἀπομιμηθῶμεν τὸν σχηματισμὸν λιθανθράκων ἢ ὄρφανθράκων, ἐκ τοιούτων δὲ παρατηρήσεων εἰδείχθη ὅτι δάσος ἑκατονταετῆς πυκνῶς πεφυτευμένον δίδει στρώμα λιθανθράκων πᾶχος μόνος ἐνὸς ἑκατοστοῦ τοῦ μέτρου. Ὑπάρχουσι δὲ στρώματα λιθανθράκων ἔχοντα 10, 20 ἢ καὶ 30 μέτρα πᾶχος, ἥτοι ἕχοντα χιλιπλασίαν ἢ τρισχιλιπλασίαν παχύτητα! Ἀλλ' ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν κατὰ φυσικὴν συνέπειαν τὸ συμπέρασμα, ὅτι καὶ τὰ εἰς ἄνθρακας μεταβληθέντα ἀρχέγονα δάση τῆς Ἀγγλίας καὶ Γερμανίας ἐχρειάζοντο τόσον μακρὸν χρόνον πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτῶν, συμπεραίνοντες τεῦτο κατ' ἀναλογίαν τῆς αὐξήσεως τῶν δένδρων κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν κλίμα τῆς παρούσης χρονικῆς περιόδου. Διότι κατὰ τὰς παρελθούσας γεωλογικὰς περιόδους τὰ πάντα συνηθύντο ὅπως καταστήσωσι τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς ἀληθῆς θερμικῆς, ἐνῶ ἡ βλάστησις ἦτο τὸς ἀψίλης καὶ σφριγῶσα ὥστε ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις δύναται σήμερ νὰ συγκριθῆ πρὸς τὴν ἐπίσης ὕλομανῆ καὶ

γιγαντώδη βλάστηση των τροπικών κλιμάτων. Διότι ή τότε θερμοκρασία ήτο άναμφισβητήτως πολλή ύψηλοτέρα της νυν ου μόνον εις την διακεκαυμένην ζώνην, αλλά και εις αυτήν την κατεψυγμένην. Είπε δέ γνωστόν ότι εις τόν αιωνίως παγωμένον κόλπον του Δίσκου έν βορείω Προϊλανθί, πλησίον της θαλάσσης εύρέθη στρώμα λιθανθράκων, έξ ου οι περιηγηται του πόλου έξάγουσιν εκάστοτε τους άναγκαίους προς χρήσιν άνθρακας, ουτοι δέ συνίστανται εκ των λευκών φυτών προσομοίων προς τά νυν έν ταίς παρὰ του; τροπικούς κειμέναις χώραις. Καταλείποντες νυν εις τους γεωλόγους να ήρίσωσιν τίς ήτο ή αίτία της ύψηλής ταύτης θερμοκρασίας, έν ή λεπτότης του φλοιού της γής, ή ή ποιότης της άτμοσφαιρας ή ή τότε μεγαλύτερα διάμετρος του ήλιακού δίσκου, προσθέτομεν ότι όπως δέν δυνατόμεθα ν' άμφισβητήσωμεν τό γεγονός της ύπαρξεως τότε θερμοτέρου κλίματος, ούτω δέν δυνατόμεθα να διαφιλονεικήσωμεν και την άλλοιαν, σχετικώς προς την νυν, κατάστασιν της τότε άτμοσφαιρας. "Όλος ή άνθραξ ή εύρισκόμενος σήμερα έντός της γής ήγκεκλεισμένος, θα ύπήρχε βεβαίως διαχυτός εις την τότε άτμοσφαιραν, κατά πάσαν δέ πιθανότητα έξ εκείνου του άνθρακος πηγάζει και ή εύρισκόμενος σήμερα ως συστατικόν των τιτανολίθων, της μάργας κ.τ.λ ήτοι των όρυκτων άτινα περιέχουσιν άνθρακικόν ήξυ, και άπκρτίζουσι μέγα μέρος του φλοιού της γής. "Η τότε άτμοσφαίρα ήτο προς τούτοις κεκορεσμένη άτμών ύδατος ένεκα της ύψηλής θερμοκρασίας του στερεού και υδατώδους φλοιού της γής και έπομένως παρείχε εις τά τότε φυτά τους ήρους γιγαντώδους θερμοκηπίου, άτμούς, θερμότητα και πλούτον εις άνθρακικόν ήξυ. "Υπό τούταυτας δέ συνθήκας εύρισκόμενης της τότε βλαστήσεως τίς δύναται ν' άμφισβητήση ότι ήτο δυνατόν να βλαστήσωσι τάχιστα και καλύψωσιν έπειρους εκτάσεις τά γιγαντώδη δάση, έν τά λείψανα εύρισκόμενα σήμερα εις τά κοιτάσματα των λιθανθράκων και όφιανθράκων;

"Ήσαν δέ τά προκοσμικά ταύτα δάση τόσον άλλοια έν συγκρίσει προς τά σημερινά (όχι μόνον της Ευρώπης αλλά και αυτών των τροπικών) ώστε μόλις δυνατόμεθα να λάβωμεν ιδέα νινά της φεως αυτών. Οι γίγαντες τότε του φυτικού βασιλείου άνήκον εις τας κλάσεις των πτεριδων, υκοποδίων και εκουιστέων, έξ ών μόνον αι πρώσαι παρέμειναν και διετήρησαν μέχρι σήμερα δεινρώδη όφιν, ουχι όμως και μέγεθος, και τούτο μόνον εις τας θερμάς ζώνας της γής. Παρ' ήμιν αι τρεις αυται φυτικά κλάσεις περιέχουσι κοώδη φυτά.

Τους λιθανθρακας διακρίνομεν εις διαφόρους κατηγορίας, κατά τε τας γεωλογικας περιόδους καθ' ός ήγεννήθησαν και κατά τας διαφόρους

ιδιότητας ός έχουσιν, ήτοι εις όφιανθρακας, ολίτινες κατ'άγονται από φυτικών ειδών πλησιεστέρων κατά τε τόν χρόνον και την μορφήν προς τά σημερινά, εις λιθανθρακας, και τέλος εις άνθρακίτας, οτινες παριστάσι λιθανθρακας πλησιάζοντας μάλλον των λοιπών προς την λιθίνην σύστασιν. Μέσω των τριών τούτων ύποδιαίρεσεων παραντιθενται και ποικίλοι έλλαί διαίρεσεις και ύποδιαίρεσεις, χρήσιμοι πάζαι και ενδιαφέρουσαι την τε όρυκτολογίαν και την τεχνολογίαν.

[Έπειτα συνέχεια] Σ. Μ.

Η ΦΛΟΓΕΡΑ

Τη Κυρία *

"Εκαθήμεθα επί του έξώστου κατά την φθινοπωρινήν εκείνην έσπέραν του 1879. "Ο ιδιοκτήτης της χλοερωτάτης άγροτικής επαύλειος είχε καλέση εκεί ήμας, τριάδα άχωριστων φίλων, άφ' έσπέρας, να διέλθωμεν την νύκτα, και την σύγγν άνχθώμεν εις την ύψηλοτάτην κορυφήν του βουνού, άφ' ής ή θέα του ήλιου ανατέλλοντος ήτό τι θαυμάσιον φαινόμενον. "Η δέ φιλόφρων οικοδέσποινα, έξέγουσα επί χάριτι και εύφύτα, καθυπεχρέου από τούδε ήμας διά των περιποιήσεών της, κ' επί της μικράς κυκλικής τραπέζης άπέκειτο άψευδής τούτου μαρτύριον ό τι έμεινεν από τά παντοειδή γλυκίσματα και τας όπιώρας, τας όποιας μετά τόσης όρέξεως άμ' άφικόμενοι καταναλώσαμεν. Χάριν της αληθείας ός μη παραλίτω να προσθέσω ότι παρεκάθητο εκεί μεταξύ ήμών και ή νεαρή της οικοδεσποίνης άδελφή, ής οι όφθαλμοί ήσαν γλυκύτεροι των γλυκισμάτων, και αι παρειαι όρρασεριώτεραι των όπιωρών.

"Ημεθα λοιπόν έξ, πάντες πλήρεις νεότητος και εύθυμίας, και όμως κατά την ώραν εκείνην ή πρό μικρού ζωηρά συνομιλία είχε διακοπή; έν δε λίξεις τινές διεκοπτον την έπικρατούσαν σιωπήν, άλλ' αυτη επήρχετο πάλιν βαυθέτερα. Την προσοχήν πάντων επησχόλει ή περίξ φύσις.

"Ο ήλιος είχε δύση μόλις, ως δύοι συνήθως κατά τας φθινοπωρινάς έσπερας, ουχι έντός βοδυβαφους άχλυσ ευθισθείς, άλλ' έν σκιερή και πυκνή διμυγλώσει άποσβεσθείς πριν έπι καταλιπη τόν ήρίζοντα.

"Από της μεσημβρίας ή καιρός είχε τραπή προς την βροχήν. Μεγάλα, άπέραντα σύννεφα είχαν προβάλλη τά ύπό του ήλιου ήργυρωμένα βύγγη αυτών από του βάθους των βουνών, και μετ' όλίγον πλανώμενα έν αγέλαις μεταξύ ήλιου και γής εκηλίδουν διά των μεγάλων σκιών των τας κιτρίνας εκτάσεις των ξηρών άγρών και των βουνών τας κλιτύας. Και ήκολούθησεν άνεμός τις έλαφρός και ύγρός, ή συνήθης της βροχής ταχυδρόμος, και άπεκρύβησαν έν θολή σκέπη τά προς

την θαλασσαν πέρατα. "Ημείς δ' έπιποιοι μεταβαίνοντες εις την επαυλιν από της πόλεως έταχύνομεν τό βήμα των ήπιων να μη ύποσπάμεν λουτρών έν μέσθ δάσει. Και όμως δέν έβρεξεν. "Όταν μάλιστα ή ήλιος ύπερ τά νέφη έτράπη προς την δύσιν, πνοή άνέμου βιαιοτέρα κατέσχισε τά πυκνότερον συσφασμένα κ' έπεφάνησαν που γλαυκά τμήματα ούρανού. "Εξ δέ κατερρακώθησαν τήδε κακείσε αι έναέρμοι αυται σκέπαι, ποικίλλουσαι κατά την απόστασιν και την πυκνότητα, συστραφείσαι κατά παντοειδείς μορφάς ύπό της πνοής του νότου, άπεδέγοντο έν γραφικωτάτη ποικιλία χρωμάτων τας ύστάτας ακτίνας του δύοντος ήλιου.

Και πού μέν έξωγούοντο χαλκόχρα, πού δέ προέβαλλον χρυσίχροντα τας παρυφάς, άλλαχού έξεχειλιζον βαθυκόχρα ως κύματα όργιλου πελάγους και συνετρέβαντο επί φαντασιωδών βράχων γρανιτούπαρέκει έπουνοούντο ως μαύροι καπνοί έκρηγνυόμενοι ήφαιστικόν διείλισσαντο πέραν ως άραχνούφαντοι νυμφικοί πέπλοι κ' έζητιμίζοντο ροδόχρα αίφνης, ως αν ήσαν άτριμύ ρόδων. "Αλλά τό αληθές όπτικόν θαύμα έτελείτο έν άπωτάτη βορειοδυτική άκρη του ήρίζοντος μεταξύ των κορυφών δύο βουνών. "Εκει άνεκατοπτρίζοντο συμφορούμενα έν άπαρμιλλή άσυναρτησία, έν τερατώδει άλληλουχία, τά ιδιάζοντα εκείνα χρώματα, δι' ών ή φύσις έπροίκισε τά βασιλεια αυτης; κατι τό όποϊον δέν λέγεται, δέν πιστεύεται, δέν δύναται να συλληφθ ή υπό της φαντασίας ζωγράφου, διότι εν' εναντίον προς πάντα κανόνα και τέχνης και λογικής. Δύναται τις να υποθέση έν ταύτῳ συμμιγνόμενα πικιλοβαφών πτηνών πτίλα, μυριοχρωμών άνθών πέταλα, παντοδαπών έντόμων έλυτρα, πολυειδών μετάλλων ψήγματα; Δύναται τις να πλάση εκ τούτων όλων χρώμα, του όποιου πζς κόκκος, πάσα στιγμή διαφέρει των άλλων; Δύναται τις να υποθέση ταύτα έν τρομώδει κυμάνσει ενάλλάσσοντα άεννάως θέσιν; Τότε μόνον ή άναπαρστήση πως τό θαύμα, όπερ έτέλει πέραν εκεί εις τό άκρον τουρανού ή μάγος αυτός της δημιουργίας, ή "Ηλιος.

"Αν ή ιδέα δέν ήτο ύπερ τό δειον τολμηρά θα έτόλμων να ειπω:

"Την ώρ' αυτη την ύστερήν, πού χάνεται 'ς τη δύσι "Ο ήλιος ή χρυσόφωτος, θαρρείς, πριν ξεψυχήση. Μ' άγάπη και μ' επιθυμη έναυθιμάται πάλι "Ολαις της γής ταίς έμπορμαίς και τά περισσια κάλλη. Και μετ' 'ς τό ψυχομαχημα, 'ς την ώρα του θανάτου, "Εκει 'ψηλά 'ς τον ούρανο περνούν από 'μπροστά του "Της θαλασσης τά κύματα, του κάμπου τά λουλούδια, Και τά πουλιά που κελαδούν χαρούμενα τραγούδια Και κάθε τι που φώτισε 'ς τη γή μας, ένα, ένα, "Απ' ταίς χρυσαίς ακτίνας του 'ς τά σύννεφα γραμμένα.

Πρό του εκπληκτικού εκείνου θεάματος ή γή έθαμβούτο, ή πλάσις όλη διετέλει έν αγλαματώ-

δει στάσει. Τα βουνά οίονει έκλινον τας φαλακράς κορυφάς περιβεβλημένας ύπό ιριδοχρών άναθυμιάσεων, οι άγροί ήπλούοντο άλλοι, ώχροί, και ή από νότου άνεμος ήρέμα εκπνεύσας κατέλιπεν έν σταθερή άκίνησία τας χλωροπρασίους πεύκας και τας πλατυφύλλους άμπέλους. Τα πτηνά της ήμέρας άπειληθέντα ύπό βροχής εκρύβησαν προώρως έν ταίς φωλαίς αυτών και τά νυκτόβια πτηνά θαμβούμενα ύπό των τελευταίων φώτων της ήμέρας δέν έτόλμων έτι να προβάλωσιν εις θήραν τροφής. Φωνή άνθρωπίνη, κραυγή ζωου δέν ήκούοντο. Και ως αν ή παγκόσμιος εκείνη γαλήνη έπεβλήθη και έφ' ήμας, έσιγήσαμεν όρμεμφύτως και παρέστημεν άφωνοι μάρτυρες του μυστηρίου. "Επί δέ των μορφών ήμών επεχύθη μελαγχολία τις, ώστε συνεπενθούμεν μετά της λοιπής φύσεως επί τη έκπνοή του αληθούς βασιλείου αυτης...

"Αγνώ τί συμβαίνει έν ταίς ψυχαις άλλων τό επ' έμοι όμολογώ ότι από της παιδικής ηλικίας και νυν έτι, ουδ' έν ώρῃ σκτεινής και θελλώδους νυκτός καταλαμβάνομαι ύπό τόσης άθυμίας, τόσου παραδόξου φόβου ενίοτε, βσον κατά την ώραν του λυκάφωτος. Και όσάκις άσθενών διήλθον έν οίκῳ κεκλεισμένος τοιαύτας ώρας, καθ' ήσον έθεώρουν περι έμέ πυκνουμένην την σκιάν του δωματίου και τά σκεύη έξαφανιζόμενα έν αυτη και τας εικόνας μαύρας, ως τώσας όπας σκοτεινάς επί των τοίχων, βίγημά τι μέ κατελάμβανεν ως έπαφή θανάτου και άνεζήτουν προώρως φως, φως, να συντάμω την άμφίβολον, την μυστηριώδη ταύτην φάσιν της ήμέρας και της ζωής.

"Αλλ' ή μαγεία αίφνης έλύθη... Πένθιμος πυκνοστάτη σκέπη εκάλυψε την ροδαλήν του ήλιου μορφήν κατά την ύστατην έκπνοήν και βαρύ τό πένθος ήπλώθη επί του ούρανού όλου. Και άποχρώσεις και λάμψεις και σκιαί έσθεσθησαν από άκρου εις άκρον και άπέμειναν διεσπαρμένα τά σύννεφα ως άσυνάρτητα σκιαγραφήματα νηπιακής χειρός.

Και ή νυκτοκόραξ έξήλθεν από της όπης του και ή νυκτερίς άνεκίνησε τρίζουσα τά μεμβρανώδη πτερύγια της και ή κωϊώνης έκραξε γοερώς από της λεύκης και των ποιμνίων οι κωδωνίσκοι εκωδώνισαν από των άγρών και, ως αν ή τελευταία του ήλιου έκπνοή επεχύθη ως φύσημα άνέμου επί την γήν, χλιαρόν τι ρεύμα άνεκίνησεν αίφνης και κλάδους και φύλλα. "Εκείνη του άνέμου ή πνοή έφύσησε προς ήμας ήγον ύψιστης μελωδίας. Ουδέ ζσμα πτηνού, ουδέ κελάρυσμα πηγής, ουδέ όρηνος παρθένου, ουδέ βαυκάλημα μητρος ή ήχος εκάϊνος, ουδέν τούτων ήτο και ταύτα πάντα περιείχεν έν έαυτῷ.

"Ηρχίζεν από βαθέος, ύποτρέμοντος, κρυφού τινος παραπόνου, ως πρώτου δειλού αισθημάτος

ἀγάπης. Βαθμηδὸν ἐνετεινέτο, ἀνυψούτο καὶ ἐξεδηλοῦτο ἐν ποικιλοφθίᾳ λεπτοτάτων φθόγγων. Ἐπιηκολούθει τραχεῖα τις φορεῖς ὀργῆς. παρατεταμένος γογγυσμὸς, ἀληθῆς γογγυσμὸς πόνου, καὶ ἐπειτα στροφαὶ θρηνηδῶδες ἐλεγίου μονότονου, ἀλλ' ἐν τῇ μονοτονίᾳ τῶν τόσων μᾶλλον περιπαθεῖς. Κατ' ἐπανάληψιν ἐλέγετο τὸ αὐτὸ καὶ πάντοτε τὸ αὐτό, ὅπως ὑπὸ τῶν ἐχόντων σταθεράν τινα αἰτίαν λύπης. Ποτὲ Ἥλιος θηήσκων δὲν ἐθρηνήθη ὑπὸ θλιβερωτέρου ἐλεγίου, ποτὲ Νύξ προσβάλλουσα δὲν ὑμνήθη ὑπὸ περιπαθεστέρως φθόγγου.

— Ἐἶνε ἡ φλογέρα τοῦ Μήτρου, εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης.

— Μὰ εἶνε ἀληθινὰ ἔξοχος, προσέθηκεν ὁ ἔτερος τῶν φίλων μου, πολλὰς φορὰς ἤκουσα φλογέραν, ἀλλὰ ποτὲ δὲν μ' ἔκαμε τόσην ἐντύπωσιν τί λέγεις σὺ ποῦ χάσκεις αὐτοῦ; Κ' ἔσεισε τὸν ὤμῳ μου.

— Ἴσα ἴσα ἡ ἀφαίρεσις μου αὐτὴ ἀποδεικνύει καλλίτερον ἀπὸ λόγια πῶς μ' ἐμάγευσεν ἡ φλογέρα τοῦ Μήτρου. Ἐἶνε κανεὶς ἀπὸ τοὺς ποιμένας; στραφεὶς ἠρώτησα τὴν οἰκοδέσποιαν.

— Ναί, βόσκει τὰ πρόβατά μας πρὸ τριῶν ἑτών.

— Καὶ θὰ εἶνε νέος βέβαια...

— Ἔως εἰκοσι, εἰκοσιδύο ἑτῶν μόλις.

— Αὐτὸς ὁ κτηνώπης ἔχει βέβαια μέσα τοῦ τὸν σπῆρον μεγάλου μουσικοῦ, εἶπεν ὁ τρίτος συντροφός μου, νέος ἱατρός; δὲν ἤξεύρω τί, ὁ τόπος ἴσως, ἡ ὥρα αὐτῆ, ἡ μοναδικὴ βραδεία τοῦ φθινοπώρου συντελοῦσιν ὥστε νὰ ἐνδυναμώσωσι τὴν ἐπίδρασιν, ἀλλ' ἠμολογῶ ὅτι καὶ αὐτῆ ἡ τεχνικώτερα μουσικὴ δὲν μ' ἔκαμε νὰ αἰσθανθῶ ἄλλοτε ἢ, τι τὴν στιγμήν αὐτὴν αἰσθάνομαι.

Ἡ φλογέρα ἐσήγησεν.

— Ἄν εἴχομεν κανένα νὰ τοῦ παρεγγελλωμένον νὰ ἐξακολουθήσῃ, εἶπα πρὸς τὸν ἰδιοκτήτην.

— Χαμένος κόπος, φίλε μου, ὁ Μήτρος ὡς καλλιτέχνης ἐκ φύσεως ἔχει καὶ τὰς ἰδιοτροπίας τῶν συναδέλφων του, δὲν παίζει φλογέραν παρὰ μόνον ὅταν αὐτὸς θέλῃ, ὅταν ἔχῃ ἐμπνευσιν...

— Καὶ αὐτὸ συμβαίνει, προσέθηκεν ἡ μέχρι τοῦδε ἀλαλὰς ἀδελφὴ τῆς οἰκοδεσποίνης, αὐτὸ συμβαίνει εἰς ὠρισμένην ὥραν, ἕκαστος ὁ Ἥλιος.

— Θὰ μοῦ εἰπῆτε ἴσως ὅτι ζητῶ διὰ τῆς φαντασίας νὰ πλάσω ἕλην μυθιστορήματος, ἀλλὰ ἐν τούτοις θὰ σῆς ἠμολογήσω καὶ τὰς ἰδιοτροπίας. Ἐἶχω τὴν ἰδέαν ὅτι ὄχι ἀπλῆ φιλομουσικὴ ἐμπνεύσει εἰς τὸ ἀμαθῆ αὐτὸν ποιμένα τὴν ὄρεξιν νὰ παίζει μὲ τόσον αἰσθημα φλογέραν, ἀλλὰ καὶ ἕλλο δυνατώτερον, ἀκαταμάχητον. Οἱ φθόγγοι του εἶνε σαφῆς καὶ εὐγλωττος ἔκφρασις ἀληθινοῦ πόνου.

Οἱ ἄλλοι ἐγάλασαν ἐκτός τῶν δύο γυναικῶν.

— Μήπως νομίζεις ὅτι καὶ εἰς τὰ βουνα συμβαίνει ὅ,τι εἰς τὰς πόλεις; εἶπεν ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ ὅτι ὅπως ἐκεῖ γίνεσθε ποιηταὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς δύο ὠραῖα μάτια καὶ εἰς τὸ βουνὸν ὁ ποιμὴν γίνεσθε μουσικός ἐξ ἔρωτος; Δὲν βαρύνεσαι; Ἐδῶ αὐτὸς ὀρμηφύτως παίζει χωρὶς νὰ ἐννοῆ, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται ὅ,τι παίζει περισσότερο ἀπὸ τὸν ζῦλον τῆς φλογέρας του.

— Ἀπὸ τὸ σίδηρον; θέλεις νὰ εἰπῆς, ὑπέλαθε πάλιν ἡ παρακαθημένη κόρη.

Ἐξεπλάγημεν.

— Ἀπὸ τὸ σίδηρον; πῶς; ἡ φλογέρας εἶνε ζῦλιναις;

— Ἡ ἀπὸ πόδι ὀρνέου κάποτε, προσέθηκεν ὁ ἱατρός.

— Ἡ φλογέρα τοῦ Μήτρου λοιπὸν διαφέρει εἶνε ἀπὸ κἀναν παλαιῦ ὄπλου.

— Μὰ πῶς τὸ ἔμαθες σὺ αὐτό, ἐνῷ ἐγὼ δὲν το ἤξευρα; ἠρώτησεν ὁ γαμβρός της.

— Ἄν δὲν βαρύνεσθε θὰ σῆς εἰπῶ ἀπαράλλακτα ὅπως μοῦ εἶπε τὴν ἱστορίαν ἡ γρηὰ Γασσώ, ἡ μητέρα τοῦ ἐπιστάτου.

— Ἀκοῦτε ἐκεῖ; ἀνεφώνησα μετ' ἀληθοῦς ἐνδιαφέροντος καὶ ἐπλησίασα τὸ κάθισμά μου.

— Μίαν ἀπὸ τὰς πρώτας ἡμέρας ποῦ εἶχεν ἔλθῃ ὁ Μήτρος εἰς τὸ χωριὸν ἐδῶ ἔτυχε νὰ περᾶσῃ ἓνας πρᾶγματευτῆς. Ὁ πρᾶγματευτῆς αὐτὸς ἐκτός ἄλλων διαφόρων εἶχε καὶ μίαν δωδεκάδα φλογέρας ζῦλιναις. Ὁ Μήτρος ἐπλησίασε καὶ ἐπῆρε μίαν εἰς τὰ χεῖρα του τὴν ἐκύτταξε καὶ τὴν ἔφησε πάλιν. «Τὶ τὴν παράτησες; δὲν σ' ἀρέσει;» ἐρωτᾷ ὁ πρᾶγματευτῆς. «Δὲν κάνει γιὰ μένα, δὲν εἶνε δυνατὴ.» Ὁ πρᾶγματευτῆς προσεβλήθη: «Τὶ θές νὰ πῆς;» τοῦ λέει. «Θέλω νὰ πῶ πῶς ἅμα μὴ φορὰ παίζω θὰ σκάσῃ ἡ φλογέρα.» Ὁ πρᾶγματευτῆς ἐπέλασε: «Δοκίμασε!» λέει. «Μὰ νὰ μὴ ζητᾷς πληρωμὴν;» ἀποκρίνεται ὁ Μήτρος. «Ὅχι, ὄχι, ὅσαις φλογέρας σκάσῃς μὲ τὴ φωνή σου, χάρισμά σου!»

Ἔτσι λοιπὸν ὁ Μήτρος παίρνει τὴν πρώτη φλογέρα. Γύρω μαζεῦσθηκε ὄλο τὸ χωριὸν, εὐθύς ἄμ' ἀκουσαν τὴν πρώτη φωνή, γιὰτὶ δὲν ἦτον φλογέρας φωνή, καθὼς λέει ἡ γρηὰ Γασσώ, ἦταν ἀηδονοῦ λάλημα. Μὰ δὲν εἶχε βγάλῃ εἰκοσι τριάντα φωναῖς καί' εἰς τὸ πρῶτον γογγυτὸ ἡ φλογέρα ἐπράξιεν ἀπὸ πάνω εἰς κάτω. Ὁ πρᾶγματευτῆς καὶ οἱ ἄλλοι ἐθαύμασαν πρῶτην φορὰν εἶδαν τέτοιο πρᾶγμα. Ὁ Μήτρος παίρνει δευτέρα φλογέρα, τὸ ἴδιο, τρίτη, τὸ ἴδιο, φθάνει εἰς ταῖς ἑπτὰ. Τότε λέγει τοῦ πρᾶγματευτοῦ: «Εἶδες πῶς σοῦ εἶπα τὴν ἀλήθειαν τοῦ κάκου σὲ ζημιώνω. Φθάνει πλεῖα. Γιὰ τὸν δικό μου τὸν πόνον, γιὰ τὴ φωτιὰ ποῦ βγάζουν τὰ στήθια μου χρειάζεσθαι ὅ,τι καὶ γιὰ τὴ φωτιὰ τοῦ μπαρουτιοῦ μόνον τὸ σίδηρον τὴ βαστάει!» Κ' ἐβγάλε τότε

ἀπὸ τὴν μέσην του μίαν φλογέρα σιδερένια ἀπὸ παλαιὰν κἀναν τουφεκιοῦ. Ἐκεῖ ἄρχισε πλεόν νὰ παίζει χωρὶς φόβον ὅτι θὰ βραχισθῇ. Ποτὲ, λέγει ἡ γρηὰ, δὲν ἀκούσθηκε τέτοιο πρᾶγμα ἔς τὸ χωριὸν. Ἄκουες καὶ σοῦ ἤρχετο ὄρεξις ν' ἀναστεινάζῃς, νὰ κλάψῃς. Μὰ ἀπὸ τότε δὲν ἐξανάπαιξε ποτὲ πλεῖα ὁ Μήτρος ἔμπροσθ' εἰς τὸν κόσμον, ἐγένετο ἄγχιος χωρὶς αἰτία. Παίζει φλογέρα μόνον εἰς τὴν ἐρημιὰ τὸ βράδυ πρὶν νυκτώσῃ καὶ σωμαίνει ἅμα ἰδῆ ἄνθρωπον. Πάντα γυρίζει μὲ τὰ πρόβατα καὶ πολὺ σπάνια ἔρχεται εἰς τὸ χωριὸν μόνον γιὰ νὰ πάρῃ ψωμί.

Ἡ κόρη διηγήθη τὰ περὶ τοῦ βοσκῆ μετὰ πολλῆς χάριτος καὶ ἐν τῷ τόνῳ τῆς φωνῆς της ὑπελάθανε ζωηρὸν ἐνδιαφέρον. Ὅταν ἐτελείωσε δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῶ πάλιν:

— Πελάσετε πάλιν ἂν θέλετε, ἀλλ' ἐγὼ στοιχηματίζω ὑστερ' ἀπ' αὐτὰ μάλιστα, ὅτι ἡ καρδιά τοῦ ποιμένου αὐτοῦ κρύπτει κατὶ μέσα της, καὶ εὐγενὲς ἀλλὰ καὶ σπαρακτικόν, ἀπεγνωσμένην ἀγάπην ἴσως. Δὲν ἔξεύρετε τίποτε ἄλλο περὶ αὐτοῦ; Ποῦ ἦτον πρὶν ἔλθῃ ἐδῶ;

— Δὲν εἴχαμεν ποτὲ τὴν ἀδιακρίσιον νὰ τὸν ἐρωτήσωμε πολλὰ, μοῖ εἶπε γελῶν ὁ οἰκοδεσπότης, ἡμεῖς δὲν ἐξομολογοῦμεν τοὺς ἀνθρώπους διὰ νὰ γράφωμεν βιβλία.

Ἡ οἰκοδέσποινα διέκοψε τὴν συνομιλίαν διὰ τοῦ χαρμωσίνου ἀγγέλιματος ὅτι ἡ τράπεζα εἶν' ἐτοιμῆ. Ἠγέρθημεν πάντες ἵνα εἰσελθῶμεν εἰς τὸ παρακείμενον ἐστιατόριον, ἀλλ' ἐνῷ ἐλάμβανον θέσιν εἰς τὴν τράπεζαν πλησίον τῆς γυναικαδέλφης τοῦ φίλου μου ἠρώτησ' αὐτὴν σιγαλὰ:

— Καὶ οὔτε σεῖς, ποῦ ἔξεύρετε τὰς ἱστορίας τοῦ χωριοῦ, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ μοῦ εἰπῆτε τίποτε ἄλλο περὶ τοῦ Μήτρου;

— Ὅχι!

Ἄλλ' αὐτὸ τὸ ὄχι, τὸ εἶπε μὲ τόσον ἀλλόκοτον τρόπον, ὥστε ἐνόησα ὅτι κατὶ ἐγνώριζε, τὸ ὅποιον δὲν ἤθελε νὰ φανερώσῃ.

Τὸ γέμισμα ἦτο ὀρεκτικὸν καὶ ζωηρότατον. παρετάθη ὑπὲρ τὴν ὥραν καὶ ἐπρώγομεν ἤδη τὰ ἐξαιρέτα ὀπωρικά τοῦ κτήματος, ὅτε διπλοῦς πυροβολισμὸς οὐχὶ πολὺ μακρόθεν ἀκουσθεὶς ἔκαμε πάντας ν' ἀνασκιρτήσωσι.

— Μὴν ἀνησυχῆτε, εἶπεν ἡμέρα ὁ οἰκοδεσπότης φέρων εἰς τὰ χεῖρα ῥάγα σταφυλῆς, καπνοὶος θὰ εἶχε φυλάξῃ διὰ λαγόν ἢ ἀλεπουῶν.

Μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην ἡ διακοπείσα συνδιάλεξις ἐπαναλήθη θερμώτερα καὶ ὁ λόγος ἦτο περὶ χειμερινῶν διασκεδάσεων ἐν Ἀθήναις. Ἄλλ' ἐξαφνα γοργὰ βήματα ἀκούονται εἰς τὴν κλιμακα καὶ ἀπὸ τὴν ἀνοικὴν θύραν τοῦ ἐστιατορίου προσβάλλει ἡ κεφαλὴ τοῦ φουστανελλοφόρου ἐπιστάτου ἐντρομος.

— Ἀφέντη, καὶ διεκόπητο ὑπὸ ἀσθματος καὶ

τρόμου, ἀφέντη, φονικὸ ἐγένηκε... Μὰς σκότωσαν τὸν τσοπάνο...

— Τί; ἐκραξεν ἐκεῖνος βιαίως ἀνεγερθεὶς ἀπὸ τῆς θέσεώς του, τὸν Μήτρο; Ποῦ; ποῖος; καὶ ἔσπευσε πρὸς τὴν κλιμακα, κρατῶν ἐπὶ τὸ χεῖρμακτρον εἰς χεῖρας.

Αἱ γυναῖκες ὠχρίασαν, σχεδὸν ἐλιποθύμησαν, καὶ ὁ νέος ἱατρός ἔτεινε πρὸς αὐτὰς ποτήριον ὕδατος καὶ προσήλωσεν ἀνήσυχος τὸ βλέμμα. Ἄλλ' εὐθύς συλλογισθεὶς ὅτι ἀλλαχοῦ ἴσως ὑπῆρχε πλεῖον ἀνάγκη αὐτοῦ, εἶπε πρὸς ἡμᾶς νὰ μείνωμεν καὶ ἐκεῖνος ἠκολούθησε τὸν ἀπελθόντα οἰκοδεσπότην μετὰ τοῦ ἐπιστάτου. Εἰν' εὐνόητος ἡ ἀγωνία ἐν ἣ διετελοῦμεν πάντες ἀνηκνόντες τὴν ἐπάνοδον τῶν ἀπελθόντων εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος, καὶ ἡ φρίκη, ἣτις κατεῖχεν ἡμᾶς ἐπὶ τῇ γειτονίᾳ τοῦ θανάτου. Μετ' ὀλίγον ὁ ἱατρός ἐπανῆλθε μόνος κατηγής. Εἰς τᾶφωνα ἐρωτήματα μας ἀπήντησε χαμηλοφώνως:

— Τίποτε, καμμία ἐλπίς ἡ μία σφαῖρα ἐπίρασε τὴν καρδίαν καὶ ἡ ἄλλη τὸν δεξιὸν πνεῦμονα.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἐπανῆλθε μετ' ὀλίγον συκεχυμένος καὶ πλήρης ὀργῆς. Ἐπρεπε νὰ φροντίσῃ καὶ διὰ τὰς πράγματα σχετικὰ, νὰ μνησθῇ εἰς τὸν σταθμὸν τῆς χωροφυλακῆς, νὰ στείλῃ εἰς τὸν εἰρηνοδίκην, νὰ ἐτοιμάσῃ πρὸς ταφὴν τὸ πτώμα τοῦ ἀτυχοῦς. Μόλις ὅταν ἐτελείωσε τὰ πρῶτα ἐπείγοντα ἦλθε καὶ ἐστάθη ὀλίγον πλησίον ἡμῶν.

— Καὶ περὶ τῶν φονεῶν δὲν ὑπάρχει ὑπόνοια; ἠρώτησα.

— Δὲν ἔξεύρω ποῖοι ἦσαν, ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ἐπῆγαν νὰ κλέψουν πρόβατα...

Αἱ γυναῖκες εἶχον καταληρῆθῇ ὑπὸ νευρικῆς παραχῆς καὶ ὁ ἱατρός ἠναγκάσθη νὰ τὰς νοσοκομήσῃ ὅλην τὴν νύκτα. Εἴχομεν ἔλθῃ χάριν διασκεδάσεως καὶ ἐξ ἀπιστεύτου, ἐκ μοιραίας συμπτώσεως εὐρέθημεν μάρτυρες δράματος, διότι ἡ αἰφνίδιος φόνος τοῦ Μήτρου, μετ' ὅσον ἐνδιαφέρον εἴχομεν λάβῃ πρὸ μιᾶς στιγμῆς περὶ αὐτοῦ, καὶ ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐγένετο ἠτότι δραματικώτατον δι' ἡμᾶς.

Μετὰ τινα ὥραν ὁ οἰκοδεσπότης ἐξῆλθε πάλιν καὶ μ' ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσω:

— Πηγαίνωμεν νὰ ἴδωμεν τὸ πτώμα, μοῖ εἶπε σιγαλὰ, δὲν εἶπα τίποτε ἐμπρὸς εἰς τὰς γυναῖκας διὰ νὰ μὴν παραχθῶν.

Κατήλθομεν εἰς ἀνάμαλον δρομίσκον: ὁ ἀγροφύλαξ προηγείτο κρατῶν φανόν. Τὸν νεκρὸν εἶχον μετακομίσῃ ἐντὸς κενῆς ἀχυραποθήκης καὶ εἶχον ἀποβίβῃ κατὰ γῆς. Ἡ κεφαλὴ ἀνυψούτο μικρὸν διὰ δεματίου ἀχύρων καὶ ἐκλίνε πρὸς τὸν δεξιὸν ὤμον, αἱ χεῖρες ἦσαν ἐσταυρωμέναι ἀκανόνιστως οἱ πόδες διεστῶτες ὀλίγον. Τρία μικρὰ κίτρινα κηρία κατὰ γῆς ἐφώτιζον τὴν χαμηλὴν ἀποθήκην,

ήτις απέπνεε δριμύειαν οσμὴν ἀγύρου. Ἡμορφὴ τοῦ νεκροῦ ἠλιοκαῆς, ἀμύστακος, ζωηρὰ κ' ἐκφραστικὴ, ἐτήρει καὶ ἐν τῇ νεκρικῇ ταύτῃ ἀκινήσει ἀρρενωπήν τινα εὐμορφίαν τὸ στόμα συνεπτύσσεται εἰς μειδίημα ὡς ἂν ἀπεδέχθη μειδιῶν τὸν θάνατον, καὶ ὑπὸ τὰ κλειστά μεγάλα βλέφαρα ἐμάντευε τις ὅτι πρὸ μικροῦ ἔλαμπον μαῦροι ὀφθαλμοὶ πλήρεις ζωῆς. Περὶ τὸν νεκρὸν ἐκάλθητο κατὰ γῆς δύο τρεῖς χωρικοὶ ἀγρυπνοῦντες, οἵτινες ἠγέρθησαν ἐπὶ τῇ προσεγγιστῇ ἡμῶν. Καὶ τὸ συγκινητικώτατον ἔξω τῆς θύρας ὁ μαῦρος ποιμενικὸς κύων, ὁ ἀχώριτος τοῦ Μήτρου σύντροφος Νεῦρος, ἴσρατο ἀνεμίων κότε θὰ ἐξέλιθῃ ὁ προσφιλεῖς κύριός του...

Κ' ἐνῶ ἐγὼ μετὰ συγκινήσεως, δακρύων, προσέβλεπον τὴν συμπαθεῖ μορφήν τοῦ ἀτυχοῦς νεκροῦ, ὅστις δὲν εἶχεν οὔτε μητέρα, οὔτε ἀδελφὴν, οὔτε μνηστήν, ἵνα τὸν κλαύσωσιν, ἀλλ' ἐφυλάσσετο ἐκεῖ ὑπὸ ξένων ἀνθρώπων ἐν ξένῳ οἴκῳ, ὁ σύντροφός μου κίψος ἠρέυνα τὸ σελάχιον αὐτοῦ, εὐρίων δ' ἐκεῖ ἠνέσσυρε τεμάχιον αἰδηροῦ σωλήνος, τὴν περίφημον φλογέραν τοῦ ποιμένος.

—Θὰ τὴν φυλάξω, μοὶ εἶπε διὰ τρεμούσης φωνῆς, εἰς ἀνάμνησιν τοῦ δυστυχισμένου αὐτοῦ νέου. Τὸ αἶθρον αὐτὸ, τὸ ἴππειον ἐκεῖνος ἔκαμε ἂν ἀναδίδῃ τόσῳ γλυκεῖς φθόγγους, τώρα πλέον μένει χωρὶς ἀξίαν, χωρὶς ζωὴν, ὅπως τὸ πτώμα του τὸ ἄψυχον.

Καὶ στραφεὶς ἐξῆλθε ταχέως διὰ τῆς χαμηλῆς θύρας...

Δὲν ἐκοιμήθημεν ποσῶς τὴν νύκτα ἐκείνην. Μετ' ὀλίγον ἦλθον χωροφύλακες, πρὶν δ' ἐξημερῶσιν ὁ εἰρηνοδίκης. Τὸν νεκρὸν εἴψαν παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ χωρίου, ἀνευ πομπῆς. Ἡ οἰκοδεσποῖνα μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ἐπέμειναν νὰ παρακολουθήσωσι τὴν κηδείαν, καὶ οἱ μαργαρίται τῶν δακρύων τῶν ἦσαν οἱ μόνοι, οἵτινες ὕγραναν τοῦ τάφου του τὸ χῶμα. Ἐμείναμεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν νύκτα ἐν ἀναπαυθῶμεν, διότι ἡμεθεα κατὰκοποι ἐκ τῆς ἀϋπνίας, τὴν δ' ἐπομένην πρωΐαν ἐκάμαμεν τῇ ἐπιμόνω ἀπαιτήσῃ τοῦ οἰκοδεσπότη τοῦ ἀναβληθεῖσαν ἐκδρομὴν τοῦ βουνοῦ. Ἀλλ' ἡ εὐθυμία μας εἶχεν ἐκλείψῃ καὶ δὲν ἐβλέπομεν τὴν ὄραν νὰ φύγωμεν ὑπὸ τὸν τόπον αὐτόν. Καὶ ἡ νεκρὰ δὲ σύζυγος τοῦ οἰκοδεσπότη καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς εἶχον σαφῶς δηλώσῃ ὅτι δὲν ἐνόουν νὰ παραμείνωσιν ἐπὶ πλέον ἐκεῖ καταληφθεῖσαι ὑπὸ τρόμου. Τὴν ἑσπέραν λοιπὸν κατήλθομεν πάντες εἰς τὴν πόλιν.

Τὴν ὑστάτην στιγμήν καθ' ἣν ἡ νεωτέρη τῶν συνοδοιπόρων μας κατήρχετο τοῦ ἵππου κ' ἐπλησίασα ἵνα τὴν βοηθήσω μοὶ ἐψιθύρισεν:

— Ἐχέτε ἐπιθ' προχθὲς ὅτι στοιχηματίζετε πῶς ὁ Μήτρος εἶχε μέσα του κάποιον ἔρωτα κρυφόν, ἀπονενομημένον, παράλογον, ἀδύνατον...

— Καὶ λοιπὸν;

— Ἐχέτε δίκαιον.

— Μπᾶ! καὶ ποῖον ἀγαποῦσε;

— Δὲν μαντεύετε; Κ' ἔφυγε ταχεῖα.

Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἀνεχώρησα ἐκ τῆς νήσου καὶ δὲν ἐπανεῖδον αὐτὴν πλέον. Μετὰ τινὰς δ' ἡμέρας ὁ ἰδιοκτήτης τῆς ἐκπέλευσός μοι ἔγραψεν ὅτι οἱ φρονεῖς τοῦ Μήτρου συνελήφθησαν καὶ ἦσαν δύο Γύφτοι ζωοκλέπται.

Ἔτη παρήλθον ἕκτοτε καὶ ὁμως ἡ ἀνάμνησις τοῦ δραματικοῦ ἐκείνου ἐπεισοδίου μένει ἀνεξάλειπτος ἐν τῇ μνήμῃ μου. Καὶ νῦν δ' ἔτι, ὅσαις ὁδοιπορῶν ἀνά τοῦ ἀγροῦς καὶ τὰ δάση ἐν φθινοπωρινῇ ἑσπέρᾳ, ἀκούω ἤχους ποιμενικῆς φλογέρας, μελαγχολῶ καὶ στεναζῶ, ἀναπολῶν τὴν θαυμάσιαν ἐκείνην τοῦ ἀτυχοῦς βοσκῆ μελωδίαν, ἣτις ἦτο καὶ ὁ πρὸς τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ζωὴν ἀποχαριετισμὸς αὐτοῦ, ἀληθὲς κύκνειον ᾄσμα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΡΙΧΩΝ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΗΣ

Ὁ ἀγγλος ἰατρός Ἐρασμος Βίλσον ἐνασχοληθεὶς τελευταῖον περὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς τοῦ ἀνθρώπου ἔκαμε τὰς ἐξῆς παρατηρήσεις: Ἡ διάμετρος ἐκάστης τριχῆς ἀποτελεῖ τὸ τετρακοσιοστὸν μέρος ἐνὸς δακτύλου καὶ ἐπομένως 400 τρίχες τιθέμεναι παρ' ἀλλήλας θὰ καλύψωσι χῶρον ἐνὸς δακτύλου. Ὁ ἀνὴρ συνήθως θεωρεῖται συμπαγέστερος ὡς πρὸς τὸ σῶμα καὶ ἦττον τῆς γυναικὸς λεπτοφυῆς. Τοῦτο ὁμως δὲν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν τριχῶν. Αἱ τρίχες τῶν ἀνδρῶν, καίπερ κοπτόμεναι συνεχῶς εἶνε λεπτοφυέστεραι τῶν τῶν γυναικῶν. Ἀξιοπαρατήρητον εἶνε καὶ πᾶς τὸ χρῶμα ἐπιδρᾶ ἐπὶ τοῦ πάχους τῶν τριχῶν. Ξανθοὶ καὶ κανθαίνουαι τρίχες εἶνε λεπτόταται, ὀφθαλμοὶ καὶ κυρίως μέλαναι εἶνε παχύταται, αἱ δὲ ἐρυθροὶ καὶ βαθύοφθοι κατέχουσι τὴν μέσην βαθμίδα. Παρὰ πολλῶν μέχρι τοῦδα ἐπεχειρήθη νὰ γνωσθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν τριχῶν. Ὁ Ἐρασμος Βίλσον ἐμέτρησεν 120,000. Καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν τριχῶν ἐξαρτᾶται ἀπὸ τοῦ χρώματος. Εἰς τετραγωνικὸς δάκτυλος τοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς φέρεται συνήθως 728 κανθαίνουαι ἢ 638 ἀνοικτωῖς ὀφθαλμοῖς ἢ 685 μελαινας τὸ χρῶμα τρίχας. Οὕτω αἱ ξανθοὶ ὑπερτεροῦσι τὰς μελαγχροῦσας κατὰ τὸν ἀριθμὸν καὶ τὸ λεπτόφειος τῶν τριχῶν. Ἐὰν δὲ ὑπολογίσωμεν τὸ μήκος ἐκάστης τριχῆς ξανθῆς τις κυρίως ἔχουσα ἄφθονον μακρὰν κόμην κτενίζει καθ' ἐκάστην τρίχα μήκους 140,000 ποδῶν. Ἐν τούτοις ἡ στατιστικὴ καταδεικνύει ὅτι μελαγχροῖναι ὑπανδρέονται κατὰ τὸ ἐν τρίτον πλείονος τῶν ξανθῶν. Ἐξ 100 με-

λανοτρίχων ὑπανδρέονται 79, ἐξ 100 δὲ ξανθῶν μόνον 55.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι αἱ τρίχες τῶν βλεφάρων καὶ τῶν ὀφρύων ἔχουσι σπουδαίαν σημασίαν ἢ ὑποδεικνύουσι τὰς φυσικὰς ιδιότητας τοῦ σώματος. Καὶ τὸ τρίχωμα δὲ τῆς κεφαλῆς ἔχει σημασίαν εἰς τὴν ὑγίαν τοῦ σώματος. Εἶνε κακὸς ἀγωγὸς τῆς θερμότητος, ἐνεκὰ τούτου δὲ ρυθμίζει τὴν θερμοκρασίαν τῆς κεφαλῆς ἐλαττωῖν τὴν θερμότητα ἢ τὸ ψύχος. Πολλῶ ὁμως περισσότερο τὸ τρίχωμα συντελεῖ εἰς κόσμον τοῦ σώματος. Ὅσα δὲ τὸ σῶμα ὑγιέστερον τόσῳ καὶ τὸ τρίχωμα ὠραιότερον καὶ ἀφρονώτερον.

Αἱ μικραὶ τρίχες αἱ καλύπτουσαι ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, ὁ χροῖς, εἶνε τὰ ἀπομείναντα λειψάνα μακροτέρου τριχώματος, καλύπτοντος τοὺς προϊστορικοὺς ἡμῶν προπάτορας καὶ χρησιμεύοντος πρὸς προφυλάξιν κατὰ τοῦ ψύχους.

Ἐπίσητη θοῖξ ἔχει κατὰ τὴν ρίζαν αὐτῆς ἕνα ἢ πλείονος ἀδένας ἐλαιογόνους, ἐξιδρῶντας λιπαρὰς τι ὑγρῶν. Οὕτως αἱ τρίχες ἀλείφονται ἐκ φύσεως δι' ἰδίῳ παχυμύρου, οὐδὲλως δὲ χρειάζονται ἕτερον. Ἡ χρῆσις μάλιστα ἐλαίου καὶ λίπους εἶνε ἐπιβλαβὴς. Διότι εἶνε γεγονός γνωστὸν ὅτι ἡ φύσις γίνεται νωθρὰ καὶ ἀδρανὴς ὅταν ὑποδοθῆται εἰς τὰς λειτουργίας τῆς. Ἐνεκὰ τούτου οἱ ἔχοντες βραχεῖας τρίχας δεῖν νὰ πλύνωσιν αὐτὰς καθημερινῶς μετὰ ψυχροῦ ὕδατος, οὐδέποτε δὲ νὰ μεταχειρίζωνται σάπωνα, ὅστις βλάπτει τοὺς ἐλαιογόνους ἀδένας.

Ἡ ταχύτης τῆς αὐξήσεως τῶν τριχῶν εἶνε διάφορος. Ὁ πύγων αὐξάνεται ἐτησίως 6 1/8 δακτύλου. Οὕτω ὀδοντοκτότης ἀνὴρ κόπτων συνεχῶς τὸν πύγων, ἐβύσασε τρίχωμα 11 μέτρα μακρὸν καθ' ἅπαντα αὐτοῦ τὸν βίον. Αἱ τρίχες τῶν γυναικῶν αὐξάνονται πλείοτερον τῶν ἀνδρῶν, διότι τὸ δῆρμα τῶν περιέχει κάτωθεν πλείονα λιπαρὰ ἰστόν.

M.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ θνήσκοντος ἐνίοτε ἔχουσι τόσην ἀξίαν ὅσην καὶ ἐλόκληρος ἡ ἱστορία τοῦ βίου, διότι κατὰ τὴν ἐπιθανάτιον στιγμήν ἡμιλοῦσι τὰ ἐνδόμυχα τῆς ψυχῆς, πολλοὶ δὲ ὑπακριθέντες δι' ὄλον τοῦ βίου, ἀφῆρσαν τὸ προσωπεῖον κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς. Ἐνεκὰ τούτου οἱ τελευταῖοι λόγοι ἔχουσι τὴν σημασίαν τῶν, ἂν καὶ οὐχὶ πάντοτε. Ἐνταῦθα σημειοῦμεν τινὰς τῶν περιεργωτέρων.

« Ἡ κωμῶδία ἐτελείωσε », ἀνεφώνησεν ὁ αὐτοκράτωρ Αὐγουστος.

« Εἰς χεῖράς σου τὸ πνεῦμά μου, Κύριε », ὁ Τουρκοκτὸς Τάσσο.

« Δίδω ὄλον τὸ βασιλεῖόν μου δι' ὀλίγας στιγμὰς ζωῆς », ἡ βασίλισσα Ἐλισάβετ τῆς Ἀγγλίας.
« Ἀρκετὰ », ὁ ἀγγλος φιλόσοφος Λόκε.
« Αἱ χεῖρές μου εἶνε καθαραὶ αἵματος », Φρειδερίκος ὁ Δ'.

« Μπᾶ, αὐτὸ μόνον εἶνε ὁ θάνατος; » ὁ Γεώργιος Δ' τῆς Ἀγγλίας.

« Ἀφήσατέ με ν' ἀκούσω μουσικὴν διὰ τελευταῖαν φοράν », ὁ Μόζαρτ.

« Ἐσώθην », Κρόμβελ.

« Ὅλα πηγαινὸν καλά », Βάσιγκτων.

« Θέλω ν' ἀποθάνω ἐν ἤχῳ μουσικῆς », Μικελῶ.

« Ὀλονὲν καλλίτερα, ὄλονὲν ἡσυχώτερα », Σχίλλερ.

« Περισσότερον φῶς », Γκαίτε.

« Ἐν τάγμα », Νεπολέων.

« Ἰδοὺ ἡ στιγμή πρὸς ὕπνον », Βύρων.

« Σπρίξέ μου τὴν χεῖρα, ἀγαπητὴ φίλε, τώρα ἀποθνήσκω », Ἀλφιέρης.

« Αἰσθάνομαι ὅτι ἐπιστρέφω εἰς ἐμαυτόν », Βάλτερ Σκῶτ.

« Πᾶσι καλὰ », Βέλλικτων.

Ὁ δὲ Börne ἐρωτηθεὶς, ὡς γνωστὸν, εὐθύς πρὸ τοῦ θανάτου του ὑπὸ τῶν ἱατρῶν του, τί γεῖσιν ἔχει, ἀπεκρίθη: « Οὐδεμίαν, ὅπως ἡ γερμανικὴ φιλολογία. »

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ

Λέει μιὰ κόρη ἀρχόντισσα καὶ πολυκαυθεμένη κόρη χλωμῆ, μελαγχρινῆ, αἰ μιὰ κοπέλλα χωραυτῆ ποῦ πάντα με χαμόγελο 'ς τὴ πόρτα τῆς διαβαίνει:

• Νᾶξεραι, κόρη τοῦ βουνοῦ, τὸ πῶς σὲ κμαρῶνω ὅταν ἀξέννοιασθῇ περναῖ, καὶ τὸ τραγοῦδι ἀρχινᾷ; δίχως νὰ τρέμῃ 'ς τὴν χροιά καὶ νὰ φοβῆσαι πῶνο.

• Ποῦ βρισκεις σὺ τῆς ἐμορφιάς καὶ τῆς ζωῆς τὸ χρῶμα, πῶ, μόνο με ξηρὸ ψωμί, καὶ ἐγὼ γλατὶ νάμαι χλωμῆ, Ἐγὼ, ποῦ δὲν δακίμασα καὶ μὲ καὶ πόνου ἀκόμα;

• Ἐγὼ 'ς τὸ πλάι τῆς φωτιᾶς, ἐγὼ με τῶσα χᾶδια, νὰ ζεσταθῶ δὲν εἰμπορῶ, καὶ σὺ με τὸ ψυχρὸ καιρὸ γυμνάσθῃ, νὰ μὴ ψηφῆς τοῦ βερβου τὰ πετράδια;

— Ἐγὼ 'ς τὴν εἰσαεστριά, σὺ δίπλα 'ς τὴ θερμάστρα μοιζίζουμε, ἀρχόντισσα κυρά, με δυὸ βενδράκια θροσερά, Ποῦ τῶνα ἀνοσολᾷ 'ς τὴ γῆ, καὶ τᾶλλο μέσ' 'ς τὴ γλάστρα.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

ΕΥΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Κατὰ τὰ Ἀμερικανικὰ φύλλα τελευταῖον ἐγένετο καὶ ἄλλη μεγάλη ἀνακάλυψις ἐν Ἀμερικῇ. Ὡς γνωστοῦν, αὐτόθι εἰς ὑπηρεσίαν τῶν ἰατρῶν πρὸ πολλοῦ ἔχει εἰσαχθῆ τὸ τηλέφωνον. Ὁ ἰατρὸς δὲν συνδέεται μόνον μετὰ τῶν ἀσθενῶν του τηλεφωνικῶς, ἀλλὰ καὶ μετὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ καὶ τῆς μίας. Οὕτω δὲ συμβαίνει ἀσθενὴς συμβουλευόμενος τὸν ἰατρὸν κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐπισκέψεως εἰς τὸν οἶκόν του νὰ εὐρίσκη τὸ φάρμακον ἕμα μεταβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν του, διότι ὁ ἰατρὸς μετέδωκε τὴν συνταγὴν καὶ τὴν διευθυνοσιν τοῦ ἀσθενοῦς τηλεφωνικῶς εἰς τὸν φαρμακοποιόν. Νεωπτὶ ὅμως ἡ τηλεφωνικὴ προεχώρησεν ἐπιπεραιτέρω. Ὁ ἰατρὸς Ἀδγουστίνος Φλίντ, γνωστὸς ἐν Νέα Ἰόρκη, μετεχειρίσθη τὸ τηλέφωνον πρὸς μεταδίδασιν τῶν τόνων τῶν ἐνδοκυττῶν τοῦ σώματος τοῦ ἀνθρώπου, ἤτοι πνευμόνων, τῆς καρδίας κτλ. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὁ κ. Φλίντ διὰ παραδείγματος ἐκ τῆς ἰδίας πάρας. Νύκτα τινὰ προσεκληθῆ τηλεφωνικῶς νὰ ἐπισκευθῆ ἀσθενὴς παιδίον. Ἐρωτήσας τί πάσχει τὸ παιδίον εἶπεν εἰς ἀπάντησιν «Βήχην». — Βάλτε τὸ παιδίον εἰς τὸ τηλέφωνον, ἀπήντησεν ὁ κ. Φλίντ, ἵνα τὸ ἀκρασθῶ. Τοῦτο ἐγένετο, ὁ δὲ ἰατρὸς διέγνωσεν ἐκ τῶν ἤχων τὸ εἶδος τῆς νόσου, διέταξε τὸ φάρμακον καὶ ἐθεράπευσε τὸ παιδίον χωρὶς νὰ τὸ ἴδῃ ποτῶς!

Ὁ βασιλεὺς Οὐμβέρτος εἶνε, ὡς γνωστοῦν, ὅπως καὶ ὁ πατήρ του καλὸς οἰκκύρης. Ἐνεκα τῆς ἀρετῆς του ταύτης κυκλοφοροῦσιν ἐν Ἰταλίᾳ διηγήσεις καὶ ἀνέκδοτα. Ἐν τούτων εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς.

Ὁ βασιλεὺς συνειθίζει εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους νὰ ἐπιθεωρῆ ἀκριβῶς τοὺς λογαριασμοὺς τῶν ἐξόδων τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος ἔτους ἔκμην ἀντίπαισι εἰς τὸν βασιλεῖα τὸ ἀνεγεγραμμένον μέγα ποσὸν εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐπιδορημάτων. Ἐπιθεωρῆσας αὐτὸ καλλίτερον εὗρεν ὅτι τὸ πλεῖστον τοῦ ποσοῦ τούτου εἶχεν ἐξοδευθῆ δι' ἀγορὰν φραουλῶν. Ἐρωτήσας δὲ μανθάνει ὅτι ἡ βασιλισσα Μαργαρίτα διέταξε νὰ παραθέτωσι καθ' ἐκάστην ἐπὶ τῆς τραπέζης τῆς μέγα πινάκιον πλήρες τῶν καρπῶν τούτων. Ὁ βασιλεὺς, ὅστις οὐδέποτε εἶχε παρατηρήσει τὸ πάθος τοῦτο τῆς συζύγου του, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐρωτήσῃ αὐτὴν περὶ τούτου. Ἡ βασιλισσα ἠγγύει ὅλως τὸ πρᾶγμα, οὔτε ἐξεδήλωσε δὲ ποτε τοιαύτην ἐπιθυμίαν. Ὡς εἰκὸς αὐτοῦ ἀπεδλήθησεν τῶν ἀνακτόρων ὁ προμηθευτὴς τῶν τροφῶν καὶ ἕτερος ἀνώτερος ὑπάλληλος.

Ὁ Οὐμπέρδ καὶ Μιλιόραδοβιτς, δύο γενναῖοι στρατηγοὶ τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ, διακριθέντες εἰς τὰς μάχας κατὰ τοῦ Ναπολέοντος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπομάθωσι τὴν συνήθειαν τοῦ νὰ ὀμιλῶσι πάντοτε μετὰ τῶν γαλλιστῶν, ἐνῶ ὀμιλοῦν κάκιστα τὴν γλῶσσαν ταύτην. Ἡμέραν τινὰ εἰς τὸ αὐτοκρατορικὸν γεῦμα, πλὴν τῶν δύο τούτων στρατηγῶν, εὐρίσκατο καὶ Γάλλος τις μετανάστης, ὁ κόμης Langeron, ὅστις ἐπίσης εἶχε καταλάβει ἐπιστημον θέσιν μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ρωσικοῦ στρατοῦ. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξανδρος ἠρώτησε

τὸν Γάλλον περὶ τίνος ὀμιλοῦν οἱ δύο ἀξιωματικοὶ πλησίον του.

— Συγγνώμην, μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ κόμης, δὲν ἐνόησα οὔτε μίαν λέξιν, διότι ὀμιλοῦν. . . γαλλιστί. . .

Τὰ ἔθνικα χρέη τῆς Ἀγγλίας πρὸ πολλοῦ ἀνέρχονται εἰς τεράστια ποσά. Παροιμιώδεις δὲ κατέστησαν οἱ ἀργυροὶ στέφανοι καὶ τὰ τοιαῦτα, ἅτινα δύνανται κατασκευασθῆμενα ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν χρημάτων τούτων νὰ περικυκλώσωσι τὴν γῆν. Τὰ χρέη ὅμως τῆς Γαλλίας ὑπερτεροῦσι κατὰ κολὸν τὰ τῆς Ἀγγλίας. Το ἀγγλικὸν χρέος ἐν ἔτει 1885 ἀνήρχετο εἰς 740,000,000 λίρας στερλίνας, τὸ δὲ γαλλικὸν ἐν ἔτει 1883 εἰς 912,000,000 λίρας στερλίνας. Κατὰ δὲ οἰκονομολόγον τινὰ τὰ χρέη ἅτινα ἔχει σήμερον τὸ γαλλικὸν ἔθνος ἀνέρχονται εἰς 1,200,000,000 λίρας στερλίνας.

Ὁ Λέοιγγ οὕτω βεβαίαν πεποιθῆσιν εἶχεν ὅτι ἡ ἀδρανὴς εὐτυχία εἶνε ὀλεθρὰ εἰς τὸν ἀνθρώπον, ὥστε ἐγραψέ που: «Ἄν ὁ παντοδύναμος κρατῶν διὰ τῆς μίας χειρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ διὰ τῆς ἑτέρας τὴν ἔρρην τῆς ἀληθείας μοι ἔλεγεν: «Ἐκλεθόν!» Ὁ αὐτὸ ἀπεκρινόμενος:— Ὡς Παντοδύναμε, κράτησον διὰ σαυτὸν τὴν ἀλήθειαν, καὶ δὲς εἰς ἐμὲ τὴν ἔρρην, ἥτις εἶνε καλλιτέρα δι' ἐμέ.»

Τυφλὸς τις προσέρχεται πρὸς θεραπείαν εἰς τὸν ἰατρὸν Δ.

— Πρέπει νὰ ἔχῃς πεποιθῆσιν εἰς ἐμένα, τῷ λέγει ὁ ἰατρὸς μετὰ τὴν ἐξήγησιν τοῦ τρόπου τῆς ἐχειρήσεως.

— Εἰς σὰς ἔχω τὴν πεποιθῆσιν, ἐξοχώτατε, ἀπαντᾷ ὁ ἄρρωστος.

Διδάσκαλος.— Ὅταν κύπτω καὶ ἔχω τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω βλέπετε τὸ αἷμα ρεῖν πρὸς τὴν κεφαλὴν καὶ γίνεται αὕτη ἐρυθρά. Διὰ τί λοιπὸν ὅταν ἴσταμαι δὲν ρεῖ τὸ αἷμα πρὸς τοὺς πόδας νὰ κάμῃ καὶ τούτους ἐρυθροὺς;

Ὁ μικρὸς Μίκις.— Ἐγὼ τὸ ξέρω, κύρ δάσκαλε.

Διδάσκαλος.— Εἰπέ το.

Μίκις.— Διότι τὰ πόδια σας δὲν εἶνε κόφια. . .»

Λοχαγός.— Διάβωλε, σὺ Χονδρομχάλη, ἐχάλασες πάλι τὸ βῆμά σου.

Στρατιώτης.— Ἐγὼ δὲν τὸ χάλασα, κύρ λοχαγέ, οἱ ἄλλοι θλοι τῶχουν χαλασμένο.

Ἐν ταῖς φυλακαῖς ἐπισκέπτῃς ἐρωτᾷ ἕνα τῶν φυλακισμένων.

— Καὶ τί σὲ ἔφερον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν;

— Ἄχ, κύριέ μου, ἕνα φάρνισμα.

— Ἐνα φάρνισμα! . .

— Ναι, μάλιστα. Γιατί ἂν δὲν φταρνιζόμουν ὅταν μπηκα ἀπὸ τὸ παράθυρο, δὲν θὰ ἔστυνοῦσε τὸ σκυλί ὁ ἀφέντης μου, καὶ θὰ τὸν εἶχα διορθώσει μιά χαρὰ χωρὶς νὰ πάρῃ κανεὶς χαμπέρι.